

LETO XXIII. Štev. 51

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka — Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK — OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

IZRAELSKA RAZPRAVA V GENERALNI SKUPŠČINI OZN

Izraelci se bodo umaknili

Zapustili bodo Gazo in Šerm el Šejk, ki ju bodo zasedle varnostne sile OZN
Debata o Srednjem vzhodu odložena do ponedeljka

Washington, 1. marca (AP). — ZDA, Francija in Izrael so se pred sinočnim sporazumeli o načrtu za hiter umik izraelskih sil iz Gaze in Šerm el Šejka. Na teh področjih naj bi izraelske čete zamenjale sile OZN.

Pod vtisom tega dogovora se je sinoči in danes popoldne v Generalni skupščini nadaljevala debata o Bližnjem vzhodu.

Tako je po otvoritvi večerne seje je izraelska zunanja ministrica Golda Meyr obrazložila izraelsko stališče o umiku preostalih čet z egiptovskega ozemlja. Predlagala je takojšen sestanek med načelnikom štaba izraelskih vojaških sil in poveljnikom varnostnih sil OZN, da bi slednje lahko prevzele oblast na

področju Šerm el Šejka. Umik izraelskih čet s področja Gaze je vezala na tri pogoje. Prvo, da bodo vojaško in civilno nadzorstvo na področju Gaze prevzeli od Izraela izključno mednarodne sile OZN in ostale tam razmeščene. Drugo, da bodo Združeni narodi agencija, ki bo na tem področju varovala življenja in imovino, jamčila dobro civilno upravo, zagotovila maksimalno pomoč programu Združeni narodov za begunce ter podprla gospodarski razvoj tega področja in prebivalstva Gaze. Tretje, da bo oblast Združenih narodov v pogledu administracije trajala ves čas prehodne dobe, t. j. do mirovnega sporazuma ali končnega sporazuma o prihodnosti Gaze. »Če bi bili na področju Gaze ustvarjeni pogoji, ki bi kazali na vrnitev v prejšnje stanje, si Izrael pridržuje svobodno obrambo svojih pravic«, je rekla Golda Meyr.

V svoji nadaljnji izjavi je Golda Meyr pozdravila jamstva, ki so jih dale nekatere pomorske sile glede svobodne plovbe po Akabskem zalivu in Tiranški morski ožini. Ameriški delegat Cabot Lodge je pozdravil izraelski sklep o umiku čet z egiptovskega ozemlja. Kar se tiče Gaze, je rekel,

Macmillan se bo sestel z Guy Molletom

Pariz, 1. marca (AFP). — Predsednik francoske vlade Mollet je povabil britanskega premiera Macmillana, naj 9. marca obišče Pariz. V poročilu francoskega zunanjega ministrstva je rečeno, da se bo Macmillan še isti dan vrnil v Britanijo. Razgovorom obeh premierov bosta prisostvovala tudi oba zunanja ministra Pineau in Lloyd.

da je treba prihodnost tega področja zagotoviti v okvirih sporazuma o premirju. Ameriški delegat je rekel, da upa, da bodo Združeni narodi lahko nadaljevali svojo koristno vlogo na področju Gaze vse do končne rešitve tega vprašanja. Kar zadeva Akabski zaliv, je Lodge opozoril na ameriški memorandum z dne 17. februarja, v katerem je izraženo prepričanje, da je Akabski zaliv mednarodna vodna pot in da nihče nima pravice ovirati svobodno plovbo po njem.

Indijski predstavnik je v svoji kratki izjavi poudaril, da zahteva izraelsko poročilo resnega študija in si je zato pridržal pravico govoriti šele v ponedeljek. Francoz Picot je izraelsko poročilo nazval »zakonito in razumno«. Po govorih delegatov Filipinov, Španije in Argentine je povzel besedo egiptovski zunanji minister Fawzi. Poudaril je, da stoji Egipt na stališču, da je bila Generalna skupščina enodušna v pričakovanju izpolnitve resolucije OZN o brezpogojnem umiku izraelskih čet. Dodal je, da nič ne more vplivati na pravice Egipta in arabskega naroda na področju Gaze.

Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je nato obvestil skupščino, da je dal navodila poveljniku mednarodnih sil generalu Burnsu, naj čimprej pripravi sestanek s poveljnikom izraelskih čet. Generalna skupščina je nato odložila debato o Bližnjem vzhodu do ponedeljka.

Dallesova izjava

Washington, 1. marca (Reuter). Ameriški zunanji minister Dulles je sporočil predstavnikom 9 arabskih dežel, da ZDA niso dale nobenih obljub ali koncesij Izraelu kot odškodnino za umik iz Gaze in Akabskega zaliva.

Zahodni načrt o plovbi po prekopu

London, 1. febr. (Tanjug). — Zunanje ministrstvo je objavilo, da egiptvska vlada še ni odgovorila na predloge, ki so ji jih pred desetimi dnevi stavile Britanija, ZDA, Francija in Norveška v imenu dežel uporabnic Sueškega prekopa za začasno ureditev plovbe po prekopu. Ti predlogi naj bi veljali od obnove prekopa do končne ureditve sueškega vprašanja. V tej prehodni dobi bi imel Egipt plovbo izključno pod svojim nadzorstvom, takse za prevoz ladij pa naj bi plačevali Svetovni banki. Polovico bi jih egiptvska vlada dobila takoj, druga polovica pa bi ostala na posebnem računu banke do končne ureditve sueškega vprašanja.

Zunanje ministrstvo pa ni objavilo svojega stališča o Hammarskjöldovem predlogu za 10-odstotno povečanje prevoznih taks po prekopu. ZDA in Egipt sta v načelu že sprejela ta Hammarskjöldov načrt. S povečanjem taks za 10 % bi se v dveh in pol leta amortizirali izdatki za obnovo prekopa.

ARABCI IZVEN BLOKOV

Temeljni in neposredni program sodelovanja štirih arabskih zaveznikov

Kairo, 1. marca (AFP). Jordanski zunanji minister Nabulsi je danes izjavil novinarjem, da so se Egipt, Sirija, Saudska Arabija in Jordanija sporazumeli o skupnem stališču do Eisenhowerjevega načrta o politiki na Bližnjem vzhodu. To stališče bodo obrazložili osebnemu delegatu predsednika Eisenhowerja Jamesu Richardsu, ki bo v kratkem prispel v Kairo. Nabulsi je znova poudaril, da bo jordanska politika še nadalje »pozitivno nevtralna«. Jordanija je pripravljena sprejeti tudi sleherni gospodarski pomoči, ki ne bo vezana na politične pogoje.

Uradno poročilo o konferenci štirih arabskih državnikov, ki je trajala tri dni, pravi, da so obravnavali poročilo kralja Seuda o zagotovilih predsednika Eisenhowerja, ki je »v zaupni izjavi priznal pravice arabskih de-

Izmenjava misli z belgijskimi socialisti

Beograd, 1. marca (Tanjug). V torek zvečer bo odpotovala v Belgijo delegacija SZDLJ. Vodil jo bo član predsedstva Zveznega odbora SZDLJ dr. Vladimir Bakarić, v njej pa bodo še člana Zveznega odbora Miloš Minić in Milijan Neorić ter sekretarka komisije za mednarodne stike Marija Vilfan. Delegacija, ki vrača obisk Socialistični stranki Belgije, se bo v Belgiji mudila pet dni, od 7. do 11. marca. V razgovorih z voditelji belgijske stranke bo sodeloval tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, ki bo tedaj že na uradnem obisku v Bruslju, kamor ga je povabil zunanji minister Paul Henri Spaak.

Delegacija se bo z voditelji belgijske Socialistične stranke razgovarjala o perečih vprašanjih delavskega gibanja.

Cesta El Ariš—El Audža obnovljena

El Ariš, 1. marca (Tanjug). Inženirski oddelek jugoslovanskega odbora je predvčerajšnjim popravil cesto, ki pelje ne daleč od El Ariša proti El Audži. Cesta je dolga okrog 80 km in so jo obnovili v 15 dneh.

V ZAGREBU SE JE ZAČEL IV. KONGRES ZVEZE NOVINARJEV JUGOSLAVIJE

Z VKLJUČEVANJEM V DRUŽBENO POLITIČNO AKTIVNOST

novinarji prispevajo k oblikovanju lika socialističnega človeka

Zagreb, 1. marca (Tanjug). V poslopu Sabora LR Hrvatske se je davi svečano začel IV. kongres Zveze novinarjev Jugoslavije, ki se ga udeležuje okrog 200 delegatov in gostov. Kongresu pran tako prisostvojuje predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, član predsedstva SZDLJ Veljko Vlahović, predsednik Izvršnega sveta Hrvatske Jakov Blažević, organizacijski sekretar CK ZKH Zvonko Brkić itd.

POZDRAV DJURA SALAJA

Potem ko so izvoili delovno predstvedstvo, je kongres pozdravil predsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj. Poudaril je pomen družbeno-politične vloge jugoslovanske tiska v razvoju socialističnih odnosov in odgovornosti slehernega novinarja ter celotne organizacije. Z vključenjem v družbeno politično aktivnost novinarji na specifičen način prispevajo k urejanju konkretnih vprašanj naše družbene prakse in oblikovanju lika socialističnega

človeka. Salaj je zlasti poudaril pomen organiziranega strokovnega, idejnopolitičnega in splošnega izpolnjevanja novinarjev. Pri čemer je posebej opozoril na to, da je tesna povezanost novinarjev z vsem tistim, kar se dogaja v deželi in na vsem svetu, eden najvažnejših pogojev dobrega novinarstva in dobrega novinarja. Strokovnost v novinarskem poslu ima povečini tudi politično obeležje. Tehnika in sposobnost izražanja ni edino, kar vrednoti novinarja, marveč je samo del njegovega znanja. Sposobnost izražanja in idejnopolitična uspo-

sobljenost vseh članov novinarske organizacije, vseh tistih, ki kakorkoli prispevajo k ravni in ugledu našega novinarstva, sta neločljivo in medsebojno pogojno vezana. Novinarska organizacija je sila, ki lahko izpolni takšne naloge. Na koncu je Salaj poudaril pomen povezanosti Zveze novinarjev z Zvezo sindikatov Jugoslavije.

IZ REFERATA PREDSEDNIKA STOJILJKOVIČA

Po pozdravnih besedah Djura Salaja je podal referat predsednik Zveze Stojiljko Stojiljković. V svojem referatu o splošnih vprašanjih tiska je poudaril, da je jugoslovanski tisk v zadnjih treh letih dobil svoje pravo mesto in da so pojmi o njegovi vlogi povsem razčiščeni. Tisk v naši deželi sloni tudi na delovanju ostalih političnih in družbenih činiteljev, s katerimi vzporedno oblikuje javno mnenje. V socialistični družbi je tisk neodvisen in samostojen, toda deluje na socialističnih pozicijah. Zato na njegov uspeh ni treba gledati ločeno od splošnega družbenega razvoja, ker je njegov sestavni del. Danes so časniki v naši deželi neprimerno informativnejši, zanimivejši in živahnější ter se izgubili svojo nekdanjo enolično in določeno uniformiranost. Obveščevalna služba se je povzpela do zavidljive stopnje, čeprav v tem pogledu še ne moremo biti popolnoma zadovoljni in je še zmeraj čutiti iskanje poti.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Širok odmev

govora Koče Popovića o naši mednarodni politiki in odnošajih z deželami na Vzhodu in Zahodu

Beograd, 1. marca. — Ekspozitivni sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića v Zvezni ljudski skupščini je naletel na širok odmev v svetovnem tisku. Večina listov je objavila daljše izveščke iz govora. Velike časopisne agencije so v svojih poročilih opozorile zlasti na tiste dele v govoru, ki govore o stikih Jugoslavije z drugimi deželami.

Tako so vsi poljski listi objavili obširen izvešček iz govora. Tisk zlasti opozarja na tiste izjave, ki se nanašajo na stike med Jugoslavijo in Poljsko.

Tudi grški listi so obširno poročali o Popovićevem govoru. »Atinaiki« meni, da Jugoslavije nobena stvar ne more odvrniti od njene nadaljnje neodvisne politike nasproti Zahodu in Vzhodu.

»Frankfurter Allgemeine Zeitung« pravi v naslovu: »Popović brani neodvisno znanjo politiko svoje dežele«.

Moskovska »Pravda« je objavila vest agencije TASS, v kateri je rečeno, da je na skupni seji Zvezne ljudske skupščine Koča Popović govoril o načelih jugoslovanske zunanje politike in poudaril, da je mir ne samo možen, temveč tudi nujen. »Velik del svojega referata« je rečeno v poročilu agencije TASS, »je Popović posvetil odnosom med Jugoslavijo na eni in socialističnim taborom s Sovjetsko zvezo na drugi strani«.

Podobno poročilo so objavili tudi Českoslovaška časopisna agencija in sofijski listi.

V izveščkih je govor objavil tudi ves francoski, ameriški in avstrijski tisk.

GOSPODARSKO SODELOVANJE med našo deželo in Francijo

bo okrepila tudi pravkar ustanovljena Francosko-jugoslovanska zbornica v Parizu

Pariz, 1. marca (Tanjug). — Francoski gospodarstveniki so v Parizu ustanovili Francosko-jugoslovansko trgovinsko zbornico, katere naloga bo pospeševati razvoj gospodarskega sodelovanja med Francijo in Jugoslavijo. Predsednik Zbornice, poslanec in bivši minister Marcel Naegelin je na ustanovni skupščini poudaril obstojnost zveze zainteresiranih obeh dežel na krepitvi ekonomskih stikov in pozval francoske gospodarstvenike,

naj v ta namen zrabijo vse možnosti. Jugoslovanski veleposlanik v Franciji dr. Aleš Bebler je opozoril na pomembno naraščanje trgovinske menjave blaga med Jugoslavijo in Francijo v zadnjih letih ter na izredne možnosti za nadaljnji napredek tega sodelovanja in na potrebo po njem.

Francosko-jugoslovanska trgovinska zbornica bo proučevala in urejala konkretna vprašanja gospodarskega sodelovanja in v tej zvezi dajala vladnim organom nasvete in pobude. V zbornico so se včlanili predstavniki francoske industrije, rudarstva ter izvozno-uvoznih podjetij.

Veleposlanik dr. Bebler je sinoči v prostorih veleposlaništva priredil sprejem, ki so mu razen članov zbornice s predsednikom Naegelinom na čelu prisostvovali tudi številni francoski ekonomisti in gospodarstveniki, zainteresirani na trgovini in tehničnem sodelovanju s FLRJ.

Zaupnica Segniju

kljub odporu proti uveljavljanju veleposelstniških interesov v agrarnih odnosih

Rim, 1. marca (Tanjug). Poslanska zbornica je sinoči z 285 proti 277 glasovom izrekla zaupnico Segniju vladi. Vlada je zahtevala ob vprašanju zakona o agrarnih pogodbah.

Po izstopu republikancev iz vladne koalicije je vlada hotela vedeti, ali ima še večino v parla-

mentu. Tokrat jo je podprl del monarhistov, ki so med glasovanjem zapustili dvorano, in s tem zmanjšali število poslancev, ki so glasovali proti zaupnici.

Nestabilnost vlade je prišla do izraza predvsem zaradi trenj med vladnimi strankami okoli vprašanja agrarnih pogodb.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 2. marca
Hladno in delno oblačno. Najnižje nočne temperature med -4 in -4. V Primorju okrog 3. najvišje dneвне med 4 in 8. V Primorju do 10°C.

Snežne razmere: R:biška koča 120 cm, Mozirska koča 70 cm, Koroska 130 cm, Logarska dolina 20 cm, Vršič 190 cm, Kranjska gora 35 cm, Tamar 150 cm, Dom Planica 80 cm, Pokljuka 200 cm, Komna 210 cm, Krivavec 90 cm, Leska koča na Starem vrhu 90 cm, Kredarica 130 cm snega.

S IV. KONGRESA ZVEZE NOVINARJEV JUGOSLAVIJE

SPODBUDA IN KRITIKA - DOLŽNOSTI NOVINARJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Stojilković je nadalje govoril o vsebini naših časnikov, ki so, zlasti kar zadeva zunanje politično poročanje, napredovali. Novinarji, ki se ukvarjajo z notranjo politiko, pa so v težavnejšem položaju, ker pogosto naletijo na nevarnost, da popustijo okusu dela svojih bralcev, da zapadejo v stihijnost in pod vpliv lokalističnih in podobnih teženj. Ne glede na vrst svojega dela mora biti novinar doma v vseh vprašanih, poznati mora razvoj socialistične demokracije in vse njene elemente. Tega ne more doseči, če tudi sam ni politično aktiven. Enkrat za vselej se je treba znebiti nazorov, da je za uspešno novinarsko delo dovolj, če je novinar profesionalno — strokovno usposobljen, vse ostalo pa da si pridobi s prakso. Stojilković je potem govoril o tem, da je najvažnejša dolžnost novinarjev, spremljati in spodbujati graditev socializma v Jugoslaviji, hkrati pa tudi kritizirati vse tisto, kar jo zavira.

Zveza novinarjev si prizadeva in si bo nadalje prizadevala pripetati k razvoju mednarodnih

Petnajstletnica ustanovitve druge proletarske brigade

Včeraj so v Nišu svečano proslavili 15-letnico ustanovitve druge proletarske brigade. S svečanosti so poslali brzojavni pozdrav maršalu Titu, v katerem je med drugim rečeno:

»Tovariš Maršal: Dajemo našo proletarsko obljubo, da se bomo neumorno strokovno izpopolnjevali in čuvali tradicije vojnih proletarcev. Pripravljani smo, tovariš Maršal, izpolniti vsako nalogo, ki jo boste postavili pred nas za obrambo svobode in neodvisnosti naše socialistične domovine.«

stikov Jugoslavije v njenih naporih pri uveljavljanju politike miroljubne aktivne koeksistence, poglobljanju politike prijateljstva in sodelovanja z vsemi narodi, ki se ravna po osnovnih demokratičnih načelih in mednarodnih odnosih, in pri utrjevanju miru in varnosti na svetu, predvsem prek OZN. Takšna dejavnost jugoslovanskih novinarjev zahteva bolj vsestransko razbistritev vseh vprašanih novinarstva, čemur je Stojilković posvetil drugo polovico svojega referata.

BLIZU 700 DNEVNIH IN PERIODIČNIH LISTOV

Pomembni uspehi so bili doseženi zlasti glede naklade časnikov in števila naročnikov, radijskih postaj in agencij. Lani je bilo porabljenih okrog 22.000 ton roto papirja, dvakrat več kot pred petimi leti. Naklada raste iz dneva v dan. Dandanes izhaja pri nas blizu 700 dnevni in periodičnih listov. Stojilković je potem govoril še o drugih vprašanih, kakor o plačah in plačilnem sistemu časopisnih podjetij in ustanov, o nekaterih težavah novinarskega dela, o potrebi povečanja naklade naših časnikov, ker dnevnik na vasi nimajo mnogo bralcev, več pomoči pa je treba nuditi tudi delavskim časopisom, ki so v glavnem glasilo uprave podjetja ali organa samoupravljanja, ter ugotovil, da novinarji ne najdejo zmeraj potrebnega razumevanja in podpore pri odgovornih funkcionarjih in uslužbencih, zlasti srednjih in nižjih, ki bi večkrat nočejo videti v novinarju svojega pomočnika in sodelavca. Pri tem je poudaril pozornost in moralno podporo, ki so jo stalno izkazovali novinarjem tovariš Titu in njegovi najbližji sodelavci, tovariši, ki opravljajo najodgovornejše politične in državne funkcije.

Po referatu o splošnih vprašanih je začel kongres obravnavati drugo točko dnevnega reda, poročilo o delu upravnega odbora Zveze, ki so ga vsi udeleženci kongresa dobili že prej v novi številki »Naše štampe«. To poročilo govori o osnovni dejavnosti in naloga Zveze novinarjev v zadnjih treh letih, t.j. med dvema kongresoma. Zveza novinarjev je v tem obdobju razvila vsestransko dejavnost tako prek svojih organov v Zvezi in republičkih združenjih, kakor tudi prek dela podružnic, ki štejejo skupaj okrog 1900 novinarjev in pomožnega novinarskega osebja. Med številnimi naloga Zveze omenja poročilo predvsem sestavo zakona o časopisnih podjetjih, ki priznava novinarje kot družbenopolitične in javne delavce, kateri opravljajo važno nalogo v družbenem in političnem življenju dežele. Na koncu poročila predlaga upravni odbor Zveze novinarjev, naj sprejme kongres tudi posebno resolucijo, ki bi potrdila iskreno željo jugoslovanskih novinarjev, da bi sklicali svetovno novinarsko konferenco, na kateri bi proučili možnost ustanovitve univerzalne novinarske organizacije.

Zvezna skupščina se bo sestala v drugi polovici marca

Po obvestilu Jugopressa se bo Zvezna ljudska skupščina sestala v drugi polovici marca in obravnavala poročilo Zveznega izvršnega sveta. Poročilo bo obsegalo delo sveta in zvezne uprave v letu 1956. Na marčnem zasedanju bo Skupščina razpravljala o predlogu spremembe zveznega družbenega plana za leto 1957, ki se nanaša na sistem razdeljevanja skupnih dohodkov gospodarskih organizacij. Na dnevnem redu sta tudi načrt zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o narodni obrambi in predlog zakona o odvetništvu.

Predlogi na kongresu Zveze gluhih

Na kongresu Zveze gluhih je komisija za organizacijska vprašanja predlagala nov statut Zveze gluhih Jugoslavije, ki je bil sprejet. Komisija za rehabilitacijo je poudarila potrebo nadaljnega dela za profesionalno in medicinsko rehabilitacijo gluhih in predlagala ustanovitev centrov za rehabilitacijo gluhih v vseh glavnih republičkih mestih in v nekaterih industrijskih krajih. Komisija za socialno zdravstveno zaščito je predlagala izdelavo enotnega programa za delo v strokovnih šolah za gluho mladino in zagotovitev čimboljšega načina dela z gluho mladino na vasi.

REPUBLIŠKO POSVETOVANJE O VZGAJANJU IN IZOBRAŽEVANJU STARŠEV ZAKLJUČENO

TUDI JAVNO ŽIVLJENJE je pomembna šola za starše

V razpravo je posegla tudi organizacijska sekretarka CK ZK Slovenije Vida Tomšič

Ljubljana, 1. marca. Danes je bilo zaključeno prvo republiško posvetovanje o vzgojani in izobraževanju staršev. Posvetovanje je, kot je dejal organizacijski sekretar predstava Socialistične zveze Slovenije Franc Kimevec, tembolj pomembno, ker je med drugim pokazalo, kako širok krog ljudi v Sloveniji aktivno dela na področju vzgoje in izobraževanja in kako se temeljito poglobljajo v posamezne probleme.

Pri obravnavanju problemov na posvetovanju, tako v referatih kot v razpravi, so namreč že izhajali iz stališč, ki so se izkristalizirala v praksi. Praksa pa je prinesla veliko več izkušenj in uspehov, kot smo doslej mislili. Zato je posvetovanje, ki bo nedvomno prispevalo v vsebinski obogatitvi dela pri vzgoji naploš, izluščilo vrsto problemov, ki se z njimi srečujemo v javnem življenju. V zadnjem času se tudi politične organizacije bolj zanimajo za vzgojne probleme, saj mnoge osnovne organizacije Socialistične zveze o njih razpravljajo, kar pomeni, da so jih opazile, saj so načele marsikak problem družine.

Na osnovi referatov, ki so jih poslušali udeleženci posvetovanja, so sestavili sklepe in predloge, ki so plod temeljitih razprav o posameznih problemih. Ti sklepi in predlogi naj bi usmerjali in pomagali pri bodočem delu in skrbi za razvoj socialistične družine. Predlagali so ustanovitev svetovalnic za zakonce, družbeno pomoč družini, zlasti razbremenitev žene, pa naj bi zagotovili s skladi, ki bi imeli stalen dotok sredstev. Moralni pouk naj bi uvedli razen v osemletke tudi v vse vrste srednjih šol, medtem ko naj bo seksualna vzgoja del splošne vzgoje.

V razpravo je posegla tudi organizacijska sekretarka CK ZK Slovenije Vida Tomšič, ki se je strinjala z zdravimi pobudami posvetovanja, hkrati pa poudarila, naj bi vse družbene organizacije in organi upravljanja podprli zamisel Zvezne ljudske skupščine o ustanavljanju stanovanjskih skupnosti. Stanovanjske skupnosti lahko, če bodo obične pravilno skrbete za njihovo materialno osnovo, veliko prispevajo k urejevanju vrste vprašanj, ki so jih obravnavali prav na tem posvetovanju. Zlasti družva prijateljev mladine naj bodo pobudnik za urejanje problemov — od socialnih do vzgojnih. Stanovanjska skupnost mora dobiti materialna sredstva za družbeno pomoč družini in združevati koristne družine in skupnosti. Družina si bo ob razvijanju skupnih ustanov za razbremenitev gospodinjstva, zaščito in vzgojo otrok itd. mnogo prej izboljšala življenjske pogoje, kot če bi bila odvisna le sama od se-

SKLEPI PREDSEDSTVA CS ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Pomembna vloga sindikalnih podružnic

pri sprejemanju tarifnih pravilnikov in načinu razdeljevanja povišanih plač

Beograd, 1. marca (Tanjug). — Predsedstvo Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je na svoji zadnji seji razpravljalo o dosedanjem delu pri sprejemanju tarifnih pravilnikov za leto 1957, kakor tudi o načinu razdeljevanja povišanih plač delavcem in uslužbencem v gospodarstvu. Sprejelo je nekatere sklepe, v katerih je med drugim rečeno:

Čeprav je v večini podjetij obravnaval tarifne pravilnike in konkretne tarifne postavke ves kolektiv, da še vedno nekaj primerov, da sklepi o teh vprašanih ponekod niso bili sprejeti demokratično, objektivno in konstruktivno. Predsedstvo zato poziva vse sindikalne podružnice, naj se z vsemi silami zavamejo za stvarno, demokratično in resnično sodelovanje delovnih kolektivov pri sprejemanju tarifnih pravilnikov. Nedemokratičen postopek pri določanju tarifnih postavk je imel za posledico, da so mnoga podjetja izkoristila sprejemanje novih tarifnih pravilnikov za nesorazmerno in neupravičeno zvišanje plač vodilnim uslužbencem in šele nato ostalim, pri nekaterih podjetjih pa je bilo opaziti drugo, prav tako napačno tendenco za linearno razdelitev plačnega sklada. Podobne nepravilnosti so se

zgodile tudi pri podjetjih, ki jim je zaradi težjih pogojev dela priznano posebno zvišanje plač. Dogajalo se je, da so to zvišanje dobivali tisti uslužbenci, ki jim ni namenjeno, namesto delavci in uslužbenci na delovnih mestih s težkimi delovnimi pogoji.

Predsedstvo ponovno poudarja, da morajo pri urejanju tarifnih postavk priti do izraza potrebe in specifični pogoji posameznih podjetij. Vsota, ki je namenjena za povišanje plač vsega delovnega kolektiva, mora biti v prvi vrsti izkoriščena za sorazmerno zvišanje plač kvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem, kakor tudi srednjemu tehničnemu kadru. Neupravičeno je večje zviševanje plač uslužbencem kakor delavcem. V sedanjih pogojih ne bi bilo upravičeno nadaljnje povečanje razpona med najnižjimi in najvišjimi plačami, s čimer pa ni rečeno, da posameznim izjemno kvalificiranim in strokovnjakom ni treba plač sorazmerno bolj povišati.

Predsedstvo opozarja na potrebo, da se sindikalni organi, občinski in okrajni sveti, kakor tudi okrajni odbori pobirajo za to, da bodo tarifni pravilniki čimprej sprejeti.

Razprave o tarifnih pravilnikih in dosedanje izkušnje pa so pokazale, da so tudi pri premijskem sistemu precejšnje pomanjkljivosti. Namesto da bi premije imele kot enega izmed faktorjev za nagrajevanje večje storilnosti, služijo ponekod le za avtomatsko povišanje plač vodilnim in strokovnim uslužbencem. Predsedstvo meni, da je treba pri sprejemanju tarifnih pravilnikov posvetiti posebno pozornost dejstvu, da se premije izplačujejo samo za delanja, na podlagi katerih je bil dosežen ekonomski učinek v proizvodnji.

Da bi bili ti sklepi čim pravilneje izvedeni, morajo sindikalne organizacije in sindikalna vodstva z njimi seznaniti vodstva podjetij, kakor tudi delovne kolektive in na posebej organiziranih sestankih opozoriti na škodljivost posameznih pojmovanj.

PEREČI PROBLEMI CESTNEGA PROMETA

Načrti o razvoju prometa bi bili koristni za okraje in komune

Počasi razvoj cestnega prometa, načrti za razvoj tega dela transporta in problemi posameznih gospodarskih organizacij so dali obnememu zboru republiškega Zdrženja gospodarskih organizacij cestnega prometa obilico gradiva za razpravo. Udeleženci občnega zbora, ki je bil v četrtak v Ljubljani, so dokaj kritično govorili o večini perečih problemov, ki so na dnevnem redu, razen tega pa so z enako voljo, da bi kot celota uspevali čim boljše, osvetlili tudi delo samega Zdrženja.

Najprej je treba omeniti, da so bili v minulosti poseben problem organizacijske nejasnosti okrog združevanja podjetij te panoge gospodarstva. Te pomanjkljivosti naj bi bile — kakor je pokazala razprava — tako v Prometni zbornici LRS kakor tudi v Zdrženju gospodarskih organizacij cestnega prometa. Zdrženje se je n. pr. preveč ukvarjalo z distributorskimi opravki.

Od razprave, kateri način transporta bi bilo treba pri nas razvijati in podpirati najbolj, bo treba preiti k izdelavi načrtov o razvoju prometa, ki bodo koristni za okraje in komune. Dosedanja organizacijske oblike dejavnosti so bile menda preveč šibke za reševanje novih nalog.

Zdrženje je sicer opravilo precejšnje delo na strokovnem področju, manj pozornosti pa je posvečalo vprašanju plačilnega sistema. V razpravi so ugotovili, da je bila to ena izmed pomanjkljivosti, ker strokovni problem ni moč ločiti od plačilnega sistema. Strokovni problem je na primer naslednji: naš tovarni »Borovo« in »Sava« ne moreta kriti potreb po avtomobilskih gumah večjih dimenzij. Kombinativni v Borovem sicer že izdeluje tudi velike gume, toda količine so še zmerom premajhne, medtem ko »Sava« potrebuje ustrezne naprave. Prav stroški za avtomobilske gume pa najbolj obremenjujejo stroške cestnega transporta. S tem v zvezi se kaže potreba, da bi Zdrženje proučilo tudi možnosti premiranja. Prihranki, ki jih lahko dosežejo posamezni dobri šoferji s pametno vožnjo, so prav pri gumah lahko zelo veliki. Te prihranke pa bo treba ustrezno stimulirati.

Spričo naraščajočega mednarodnega prometa, pri katerem v čedalje večjem obsegu sodelujejo naše gospodarske organizacije, bo nujno treba izboljšati sistem zavarovanja pri DOZ. To zavarovanje bo treba razširiti med drugim tudi na tovor. V zvezi z zavarovanjem so še zlasti v neugodnem položaju podjetja za osebni prevoz potnikov, ki imajo razmeroma visoko premijo. J.K.

Najprej je treba omeniti, da so bili v minulosti poseben problem organizacijske nejasnosti okrog združevanja podjetij te panoge gospodarstva. Te pomanjkljivosti naj bi bile — kakor je pokazala razprava — tako v Prometni zbornici LRS kakor tudi v Zdrženju gospodarskih organizacij cestnega prometa. Zdrženje se je n. pr. preveč ukvarjalo z distributorskimi opravki.

Ivan Prah

DNEVNA KRONIKA

Skupščina Združenja jugoslovanskih železarn

Na letni skupščini Združenja jugoslovanskih železarn v Tuzli je med drugim na sporedu razprava o proizvodnji v letu 1956, o nekaterih problemih oskrbovanja, o plasmaju izdelkov in o cenah. Lani se je proizvodnja jekla, surovega železa, kokska in drugih proizvodov močno dvignila. Računajo, da so proizvedli 881.000 ton surovega železa ali 206% več kakor v letu 1950. Proizvodnja surovega železa je v zadnjih šestih letih narasla za 295%, kokska za 312%, rude pa za 231%.

Enajst krožnih potovanj po Sredozemlju

Od začetka junija do konca oktobra bo luksuzna potniška ladja »Jadran« opravila 11 krožnih potovanj po Sredozemlju, Atlantiku in Severnem morju. Potovanja organizira Jadranska linijska plošva v sodelovanju s potovalno agencijo »Lloyd Reisebüro« iz Hamburga. Ladjo »Jadran«, ki ima 3000 brutto registrskih ton, bodo konec maja izročili prometu.

Svojo turnejo bo »Jadran« začel 1. junija v Benetkah, od koder bo mimo Messine in Gibraltarja nadaljeval pot v Hamburg. Zatem bo opravil 7 potovanj na Norveško, Švedsko in Islandijo. Potem bo plul iz Geneve na Portugalsko in v Casablanca. Zadnji

dve potovanji bosta na relaciji Genova—Turčija—Grčija—Benetke in Benetke—Grčija—Turčija—Benetke. »Jadran« bo imel 186 ležišč, bazen za kopanje ter radijske in telefonske naprave.

Prijateljske zveze Splita s tujimi mesti

Letos bo delegacija Ljudskega odbora splitske občine na povabilo mestnih uprav obiskala Dover v Angliji, Karlove Vary na Češkoslovaškem in Trondhjem na Norveškem.

Na posvetovanju je govorila tudi organizacijska sekretarka CK ZK Slovenije Vida Tomšič

RAZMIŠLJANJA — KRITIKA — POLEMIKA

Podajševanje fakultetnega študija nam jemlje dragocene strokovnjake

Studentska leta so najlepša, trdijo vsi tisti, ki so kdaj študirali. Zato si ogledimo tokrat ta lepa leta, ki se pri naših študentih kar nekam predolge vlečejo.

Splošni zakon o univerzi in prednarič republiškega zakona sicer predvidevata, da študij na univerzi traja 4-6 let, na različnih fakultetah različno. Številke nas pa poučijo, da traja študij na naši univerzi povprečno 5 do 8,5 let ali na posameznih fakultetah in oddelkih takole: na pravnem oddelku — 5, na kemiji 5,5, na ekonomskem oddelku 5-6, na gozdarstvu 6,5, na agronomiji 7, na metalurgiji 7,1, na medicini 7,2 (k tej številki moramo pristeti še dve leti obveznega staža, kar je nad 9 let — čedno povprečje), na elektrotehnikah, strojništvu, gradbeništvu in geodeziji 7,5, na arhitekturi 8 in na rudarstvu 8,5 let.

Po teh letih mora veliko število moških opraviti še redno vojaško službo in šele potem lahko na takšnega strokovnjaka računamo podjetje, ustanova zdravstveni dom, okraj ali kdor koli že. Šele po teh dolgih letih postane človek samostojen; začne se mu šteti službena leta, postane družbi resnično koristen. Do takrat je bil v breme svojim staršem, okraju, skrajša skupnosti. Prav tistim, ki nosijo to breme, ne more biti vseeno, da naše fakultete zapuščajo po teh letih še zmeraj nezadostno usposobljeni strokovnjaki. Pred kratkim je nekdo celo očital, da gre slavisti s fakultete nepismen, kar je sicer pretirano, toda hkrati dovolj huda obtožba. Zdi se, da fakulteta niti ne more dati vsestranske izpopolnjenega strokovnjaka in je zato dolžnost mladega intelektualca — poglobljati svoje znanje v praksi, na konkretnih primerih. Drži pa, da je vse premalo prakse v rednem študiju in namesto le-te vse preveč teorije, ki presega cilje v vzgoji glede na naše potrebe in naloge.

precej nižje kakor pri nas. Zaradi tega postaja vzgoja na fakultetah splošni problem, za katerega se zanimajo vsi in ne samo tisti, katerim je ta vzgoja poverjena. O vzrokih za to stanje slišimo različna mnenja — v prvi vrsti objektivnega karakterja. Večina fakultet je v neprimernih prostorih, ne razpolaga z zadostnim številom učnih pripomočkov, nima dovolj učnega osebja, predvsem asistentov itd. Nadalje govore o slabem materialu iz srednjih šol, slišati je celo mnenja, da smo Slovenci presigli svoje možnosti, ker na naših fakultetah študira preveč študentov v primerjavi s številom prebivalcev in da zaradi tega prihajajo na fakultete ljudje brez poverjenosti — postati intelektualci: del študentov se zmerom študira v precej težavnih pogojih itd.

Razlogov za tako dolg študij bi lahko našli še veliko več, toda redko med njimi zasledimo tistega, o katerem bi se dalo v resnici največ govoriti — reformo visokošolskega študija. O tem se vse premalo govori. Njegov je upoštevati pogoje, v katerih naš študent študira, in priznati, da so le-ti težavni in da je študij na fakultetah še zmerom vkljenjen v stare in nekdanje norme, da se premalo raz-

vija. Nekateri tolažijo razvoj študija s tem, da uveljavijo v pouk nove predmete, da podajajo vsa nova in najnovejša dognanja pri nas in po svetu, kar je pozitivno, ampak le del v razvoju.

Ze dolgo pri nas pripravljajo reformo srednješolskega študija in edino pravilno bi jo bilo povezovali s reformo na fakultetah. Če srednješolski študij ni mogel ostati tak, kot je bil dolga desetletja, ne more niti visokošolski ostati nespremenjen. Vprašanje je le, kaj začeti s to reformo. O tem bi morali misliti strokovnjaki. Vsekakor bo pri tem manj važ-

Diplomirani ekonomisti in naslov »ing. econ.«

Akocija, ki sta jo začela zlasti Klub diplomiranih ekonomistov in Zveza študentov Ekonomske fakultete, je zavzela širok razmah. Razgovor predsednika ljubljanskega društva ekonomistov v radu, obiski pri rektorju in članih univerzitetne uprave, resolucije in pisma organom oblasti ter javnim delavcem — vse to nam govori, da diplomirani ekonomisti vendar računajo na ureditev tega vprašanja, o katerem razpravljajo že več kot pet let.

V akciji torej ne gre za nekak nov naslov, ampak za pridobitev starega naslova, ki ga imajo tisti, ki so diplomirali pred vojno, med tjo in po njej do leta 1946, ko je bil z uredbo ukinjen ta naslov. To je bilo razumljivo, saj so tedaj mislili na izobraževanje povsem drugega lika ekonomista-administratorja. Gospodarski sistem pa se je potem spremenil, toda naslova niso obnovili vzlic enoumenju stališču, ki

je prišlo do izraza že na prvem kongresu Zveze ekonomistov Jugoslavije.

Svoje stališče utemeljujejo diplomirani ekonomisti s tem, da ni skoraj nobene stroške tako hitro, ne po seznanju po kvalifikaciji in šolski izobrazbi kot prav ekonomska stroka. Vemo, da je ekonomska dejavnost prav tako določena družbena dejavnost, ki zahteva predhodno poznavanje ekonomskih znanosti. Torej ne gre za nekakšno čehovsko gibanje, ampak za pravilno razlikovanje ekonomista z univerzitetno izobrazbo od drugih delavcev v gospodarstvu, za pravilno zaposlitev in podobno. Iz tega razloga menimo, da bi vrstilo naslova »ing. econ.«, ki bi ga diplomant prejelo po diplomu, preprosto rešila mnoga vprašanja, brez kakršnihkoli drugih administrativnih predpisov.

Član kluba diplomiranih ekonomistov

TE STEVILKE OBTOŽUJEJO TRGOVINO V TRBOVELJSKEM OKRAJU

ZAKAJ TOLIKŠEN ODTOK POTROŠNIŠKIH KREDITOV?

Ze vsakomesečni pregledi o trošenju denarnih sredstev, torej kupne moči prebivalstva, kažejo, da odteka iz okraja dober del nakupnih denarnih sredstev. Do neke mere je to kajpada normalno in logično, življenjsko. Tu mislimo zlasti na potovanja, počitnice, izredne nakupe itd. Nekaj tega odteka denarnih sredstev gre nedvomno tudi na račun posebnih nakupovalnih kapric, pa na račun nerazsodnosti in morda celo tiste drobne in naivne spekulativnosti, ki si ne zna niti izračunati, da požro vožnje, n. pr. v Zagreb, Celje ali Ljubljano, neprimerno več, kakor znaš tisti obetani in opevani spritraneke. Precej teh sredstev se odteče iz okraja zlasti zaradi tega, ker trgovina se zmeraj ne streže potrošnji tako, kakor bi ji mogla z ozirom na čedalje boljše kakovost in pestro izbiro proizvodnje potrošnih predmetov. To velja zlasti za tekstilije, za konfekcije, trikotaja, obutev, toda niti živilskega blaga bi ne mogli izvzeti, zlasti delikatnega zvrsti. Nekaj teh sredstev potrošijo ljudje izven okraja tudi zaradi tega, ker primanjkuje v okraju raznih obrtnih storitev in pa uslužnostnih storitev, kot n. pr. kemično čiščenje itd.

V najbolj očitni luči se vsekar kaže poraba potrošniških kreditov. Medtem ko pri splošnih denarnih dohodkih odtok iz okraja še ni tako občuten, je odtok potrošniških kreditov presenetljiv. Lani je Narodna banka dala 6081 potrošnikom 362 milijonov kreditnih posojil. To se pravi, da so posojila v primerjavi z letom 1955 precej narasla in torej odigrala v preskrbi potrošnikov pomembno vlogo. Zal je trgovini v trboveljskem okraju ostalo presneto malo od vseh teh potrošniških kreditov. Skoraj 80% vseh potrošniških posojil je šlo iz okraja. Torej je trgovina v okraju z vsem svojim blagom

in izbiro mogla zadržati komaj do 20% potrošniških posojil. Vse ostalo se ji je izmuznilo, največ v Zagreb, Ljubljano in Celje.

Daleč smo od tega, da bi s temile vrticami skušali v kakršnikoli že obliki zagovarjati zavtarkijo: v denarnih sredstvih prebivalstva, torej željo, naj ostanejo vsa sredstva v okraju. Pač pa želimo ob tem pojavu znova poudariti vlogo trgovine posredovalca med proizvodnjo in potrošnjo. Razumljivo je, da v okrajih pa v večjih podeželskih potrošnih središčih trgovina nikoli ne bo mogla doseči tiste stopnje, da bi do zadnjega lasu mogla v vsem ustreči potrošnji in celo posameznim potrošnikom. Ze iz praktičnih razlogov je to nedosegljivo, zlasti še, če upoštevamo, da trgovski obrati nimajo tolikšnih obratnih kreditov, da bi mogli imeti prav vse na zalogi, morebiti tudi predmete, ki so daleč od tiste splošne potrošnje in bolj ali manj samo stvar redkih posameznikov. Tako dognana in popolna trgovina bi nikakor ne prenesla finančne obremenitve zaradi blaga, ki gre redko in malo v potrošnjo. Vendar pa je jasno, da ob pojavu tako velikega odteka nakupnih sredstev ne more biti govora o takšnih potrošnih predmetih. Zaradi tega lahko s tem večjo zanesljivostjo postavimo ugotovitve, da so potrebe in želje potrošnikov že zdaleč prerasle stanje, ki vlada v trgovinah v okraju, torej prerasle izbiro in vrste ter v marsičem tudi kakovost blaga, ki ga imajo trgovine na zalogi. Ljudje iščejo v trgovini izven okraja lepše in boljše blago ali pa blago, ki ga trgovina v okraju sploh nima.

Ce upoštevamo, da pri iskanju tega blaga ne gre za nikakršno razkožje ali gizdavost, ampak v glavnem za blago in predmete trenutnega življenjskega standar-

da, potem ne moremo razumeti, zakaj trgovina po okrajih in njegovih večjih potrošnih središčih še zmeraj tako očitno zaostaja, zakaj je v marsičem še zmeraj tako okorna in neprilagodljiva, zakaj tako malo pozna želje in potrebe potrošnikov! A ne samo to, ampak zakaj trgovina s tako počasnimi koraki sledi napredku naše proizvodnje potrošnega blaga? Mar je danes tako težko postreči potrošniku n. pr. z lepo srcajo, ali potrošnici z lepim ženskim perilom pa s pestrim tekstilnim blagom, zlasti tiskanimi itd.? Ali je danes tako težko lepo obuti potrošnika, ga pokriti, obleči? Nikakor ne! Toda zavedati se je treba, da želje in potrebe potrošnika niso za večne čase konzervirana lastnost, ampak lastnost, ki se razvija, ki narašča, ki se oblikuje, torej nekaj živega. Kakor vsaka stvar, tako se tudi kultura potrošnje razvija, narašča više in više. In kakor je to logično, tako logično bi moralo biti tudi to, da bi se tudi trgovina razvijala vsaj v tem tempu, če že ne zna in ne more hoditi vsaj za en korak pred potrošnikom!

Načrti mladih združnikov

Pred dnevi so se zbrali v Smartnem ob Paki mladi združniki na občni zbor. Pregledali so delo v minulemu letu ter si izdelali načrt za bodočo poslovno dobo.

Med drugim so sklenili, da se bodo 50% vključili v združno kot družinski člani, v posamezne pospeševalne oddelke pa se bo vključil vsaj po en mladinec. Kolektivno se bodo udeleževali predavanj in tečajev, ki jih prireja KZ z namenom, da se v kraju dvigne kmetijska proizvodnja. Aktiv bo sodeloval pri izvajanju osuševalnih del na področju Slatine-Paška vas s tem, da bo vsak član aktivno opravil dva delovna dneva. Na dodeljeni parceli bodo napravili sortni poljski z največjim krompirjem in sortami. Doma bodo prebéli hleve in skrbeli za pravilno ravnanje z gnojem. Članice bodo uvedle na svojih domovih rejo čiste stajenske kokoši, člani pa se bodo začeli baviti tudi s čebelarstvom.

Trdno smo prepričani, da bodo naši mladi združniki postavljene jim naloge v celoti izvedli, saj poguma jim ne manjka.

V spomin 30 talcem

V Zgornji Polskavi v mariborskem okraju se že nekaj časa pripravljajo na krajevni praznik, ki ga praznujejo v spomin na 23. marec leta 1945., ko so se gstoplci v gozdu pri Zgornji Polskavi postrelili 30 talcev. Krajevni odbor Zveze borcev, ki vodi priprave na praznovanje, bo poskrbel, da bodo proslave čimlepše. Največjo pozornost bodo posvetili svečanosti ob grobu in spomeniku 30 talcev v Gaju. Dosedajni krajevni prazniki so bili v Zgornji Polskavi med najbolj uspešnimi praznovanji v kraju. To pot je uspešna izvedba v precejšnji meri odvisna tudi od pomoči Obč. LO Slovenska Bistrica. Organizatorji upajo, da jih bo leta finančno podpri.

Gozdne drče bodo zamenjali s cestami

Iz nekaterih pohorskih gozdov spravljajo les še zmeraj zelo težko, ker imajo premalo dobrih cest. S področja Šumika, ki zajema 4200 ha družbenih in 500 ha zasebnih gozdov, so doslej spravljali les skoraj samo po gozdni drči. Ta pa v sedanjih pogojih ne ustreza, ker je počasna in je odvisna od vode, ki je potrebna za splavljanje lesa. Zato bodo letos naredili za to področje cesto s sredstvi gozdnega sklada.

Razen nekaterih drugih večjih cest bodo zgradili tudi novo cesto Močnik-Pevce. Področje, ki ga bodo odprli s to cesto, ima 1500 ha gozdov z dobriimi zalozami lesa. Dosej se spravljali les s tega področja po vodni drči, ki pa je je neurje onesposobil. Izračunali so, da je iz gozdarstvih ozirov bolje, če naredijo dobro gozdno cesto kot popravljajo vodno rizo.

V gozdnem skladu okraja Maribor je predvideno za popravila gozdnih cest in gradnjo novih skoraj 117 milijonov din. Na manjših cestah bodo pomagali z brezplačnim delom tudi lastniki bližnjih gozdov, kar bo vrednost del še povečalo. Vzlic temu ne so mogoče v enem letu zgraditi vseh cest, si jih prebivalci gozdnih krajev želijo. Zato so za letošnje leto predvideli najvažnejše in najnujnejše.

V Jamnici občnega zbora še ni bilo

Občni zbori SZDL so bili na področju ravenske komune izvršeni že povsod razen v Jamnici. Med prvimi so ga opravili v Lokovici. Število članstva je znatno naraslo, posebno omebne vreden je napredek organizacije v Kotljah, kjer se je dvignilo število članstva od 35 na 90%. Na aktivizaciji volivcev v tej smeri pa intenzivno delajo še naprej. Občni zbori so bili hkrati pregled organizacijske, kulturne in gospodarske dejavnosti krajev; tako so bili prav razgibani v Prevaljah, na Ravnah, in na Lešah.

V glavnem člani uprave. Pričakujejo, da se bo v najkrajšem času pričel se tečaj za mlajše gozdne delavce, ki si žele pridobiti višjo kvalifikacijo.

Prva spomladanska dela

Letošnja mila zima in pa takorekoč pravo spomladansko vreme je v zadnjih dneh nekoliko vilo poguma tudi nekaterim kmetovalcem v spodnji Dravski dolini, da so pričeli obrezovati in škropiti sadno drevje. Sedanje lepo vreme omogoča tudi gnojitev travnikov in prva dela v vrtni. Manj hvaležni za sedanje lepo vreme so gozdni delavci, ki zaradi nizkega snega ne morejo uspešno sankati les iz gozdov.

Delavska dramska družina

Med delavne dramske skupine v zgornji Savski dolini sodi mariborska skupina KUD »Jaka Ribič« iz Dovoje-Mostrjan. Igralska družina ima stare tradicije odrskega ustvarjanja. Za letošnjo sezono je izbrala sodobno komedijo »Skupno stanovanje«, s katero so na trktrknih predstavah želi veliko uspeha. S komedijo so gostovali tudi v Gosd-Marturju, Mošnjah, Rataci in na Breznici. Obiskniki pa nameravajo še Češnjico.

Letos nameravajo igrati še dve deli, in sicer »Molčeca ustas« in »Visok je zid«. To bo vsakekor težavna naloga. Vendar se je dovoli igralci ne boje, ker imajo dovolj mlade in nadarjenega kadra, kakor tudi delavnega režiserja.

Občni zbor RK v Bistrici

V soboto je bil v prisotnosti predsednika občinskega ljudskega odbora RK in Ruš ter zastopnikov ostalih množičnih organizacij redni letni občni zbor VO RK v Bistrici. V organizaciji so ugotovili vidno upadanje članstva in splošno nezaintenzivnost članstva za delo organizacije. VORK šteje sedaj 192 članov. Lani je organizacija razdelila pomoč bodisi v hrani ali tekstilu 145 socialno ogroženim osebam. Na področju ruške komune so doslej imeli že skoraj povsod svoje občne zbornice RK, še prav posebno lepo pa je uspel občni zbor na Gradšču, kjer se je ob tej priložnosti zbralo več ko sto ljudi ter z zanimanjem sledilo delu občnega zbora.

Zapisnike naj bi vsaj prebrali

Minuli ponedeljek je bila v Mošnjah konferenca SZDL, katere se je udeležilo precejšnje število članov, saj je lani organizacija pridobila precej novih članov. Na konferenci so govorili tudi o tem, naj bi konferenca organiziral strokovna predavanja za člana organizacij strokovna predavanja o elektriki in o cestno-prometnih predpisih. Ljudje so govorili tudi o reformi kolstva. O tem imajo deljena mnenja. Predvidevajo namreč, da bodo v Mošnjah ostali le trije razredi osnovne šole, medtem, ko bodo morali otroci v višje razrede osnovne šole hoditi v Radovljico. Nekateri so kritizirali nedelovanje krajevne odbora Mošnjah, ker ne uredi nekatera javna komunalna dela. Članom so poljubni, da se člani krajevnega odbora redno sestajajo in razpravljajo o teh vprašanjih, vendar za zapisnike sej na Obč. LO ne boro in zato ostanejo sklepi neizvršeni.

Prispevki za vodovod

V Malečniku želijo zgraditi vodovod, ki je nujno potreben, ker je voda v vodnjakih nezdrava in je ni mogoče izboljšati. Lani so že poiskali ustrezen kraj in izvir za vodovod ter začeli pripravljati tudi druge stvari. Vendar še nimajo natančnega načrta, do kdaj bodo vodovod zgradili, ker imajo premalo sredstev. Stroški vodovoda bodo znašali okrog 5 milijonov din, sredstva pa se stekajo zelo počasi. Lani so dobili 240.000 din, letos pa imajo obljubljenih 370.000 din razen prispevka ljudskega odbora. Vsa nestrokovna dela in vožnje bodo opravili prebivalci brezplačno. Morda pa jim bo le uspelo kmalu. Vsaj upajo tako.

Novi slovenski grobovi na tujem

V Clevelandu so umrli: Jakob Pozun, star 81 let, doma iz Mrzle planine, od koder je prišel v Ameriko pred 50 leti; Marija Markič, roj. Sitar, star 89 let, doma iz Sentvidca pri Ljubljani; Anton Telčič, star 64 let, doma iz Zerovnice pri Cerklji; Anton Kocjančič, star 93 let, doma iz Postojne; Franc Novak, star 63 let, rojen v Clevelandu; Janez Kužnik, star 78 let, doma iz Dolnjeje Glodobice pri Mirni peči; Janez Jakomin, star 92 let, doma iz Horjula, od koder je prišel v Ameriko pred 55 leti; Ivanka Vehovec, roj. Močnikar, star 48 let, rojena v Clevelandu; Lojze Tomšič ml., star 33 let, rojen v Clevelandu; Franc Zaletel, star 54 let; Janez Stražinar, star 78 let, doma iz vasi Uzmanje pri Velikih Laščah; Ursula Legan, roj. Petrovič, star 70 let, doma iz vasi Zabočev: Jože Virant, star 47 let, rojen v Clevelandu; Pavlina Siemers, por. Pintar, stara 59 let, doma iz Ljubljane; Peter Petrejšič, star 63 let; Marija Rohl, roj. Sirelj, stara 55 let, doma iz Celja na Primorskem; Jože Ostanek, star 78 let, doma iz Sentvidca in Janez Hrovatini, star 75 let, doma iz okolice Pivke na Krasi.

V občini Senovo je precej marljivih rok

Največja potreba v občini Senovo je bila podaljšati vodovod v Brestanici in Kantalon ter Za Savo. Občina bo za to delo prispevala potrebne cevi, prebivalci pa bodo različna dela opravljali prostovoljno. Pravijo, da bo vodovod podalšan do 1. maja.

Prav tako se bodo lotili gradnje vodovoda in ga vredno gradili na odseku Dobra-Senovo, medtem ko bodo drugo leto nadaljevali dela proti Brestanici. Tudi tu bodo opravili precej dela prebivalci sami.

Krajevni odbor Koprivnice se je lotil popravila občinskih poti. Delo, ki je že opravljeno, je vredno okoli 100.000 dinarjev, občina pa je k temu prispevala 50.000 dinarjev. Prebivalci iz Doljskega in Cirčev bodo popravili ceste, občina pa jim bo pomagala z 20.000 dinarjev. Hkrati popravljajo tudi občinske poti Radaj-Sedenj, Brestanica-Dolenji Leskovec, Rožno-Prešladol, v načrtu pa je tudi popravilo ceste Gor. Leskovec-Stranje-Zalog. Za ta popravila je prispevala občina 250.000 din.

V Koprivnici pripravljajo vsadno prostovetnega doma. Gradbeni material pripravljajo, zvozili pa ga bodo na kraj gradnje prebivalci. V prostovetnem domu bo tudi ambulanta in pošta, kar bo za kraj velikega pomena.

V Dobrovi dela elektrifikacijski odbor, ki naj bi izpeljal elektrifikacijo Jablanice in Spodnje Dobrove. Prebivalci se je izklopali jame, nekaj je prispevala tudi občina, delo lepo napreduje in vse kaže, da bo v obeh krajih 1. maja zasvetila elektrika.

Komisija je priredila za začetek prvo tako predavanje: »O razvoju gospodarstva v FLRJ« je predaval tov. Franjo Vučajnik, načelnik oddelka za proračun pri Okrajnem ljudskem odboru Celje. Predavanje je bilo zanimivo, le škoda, da se tisti, ki jim je bilo namenjeno, predavanja niso udeležili.

Slaba udeležba

Pri sindikalni podružnici Zvezarne Štore deluje posebna komisija za stalno politično-ideološko izobraževanje članov kolektiva. Komisija je imela pred dnevi sešatek, na katerem je določila program tega izobraževanja. Predavanja po tem programu bodo vsake štirinajst dni in jih bodo obvezno obiskovali vsi člani delavskega sveta. Člani TRK ZKS, sekretarji oddelkov ZKS, sindikalni in mladinski aktivisti ter obratovodjci in mojstri. Le-ti pa bodo te stvari prenašali na ostale člane kolektiva.

Nekaj sklepov zadnje seje ObLO Šoštanj

Na zadnji seji ObLO Šoštanj so razpravljali o poročilu upravnega odbora sklada za gradnjo stanovanj v letu 1956. Tako so znašali dohodki tega sklada 76.380.000 dinarjev, izdatki pa 59.455.000 dinarjev. V letu 1957 bo občina zaprosila za 157 milijonov investicijskega kredita za gradnjo stanovanj.

Nadalje so sklenili dodeliti iz občinskega investicijskega sklada kovinskemu podjetju Gorenje 500.000 dinarjev za razširitev dela v kromnolomu in Trpovskem podjetju Bazen iz Velenja 300.000 dinarjev za sodobnejšo ureditev trgovskih prostorov.

Važen je tudi sklep o odloku za obvezno fluorografiranje prebivalstva v občini Šoštanj, ki bo od 15. aprila dalje. Imenovali so štab in odbore, ki bodo pripravili vse potrebno za izvedbo fluorografiranja.

Konfekcijo Šoštanj, ki je bila prisilno likvidirana, so predali v upravljanje tovrstnemu podjetju iz Celja.

Prav tako so sklenili, da bo odslej za vso občino le en občinski praznik - 8. oktober.

Dvoje poučnih predavanj

Na pobudo delavske čete predvojaške vzgoje Zvezarne Štore je bil ondan v sejni sobi sindikalne podruž-

DROBNE S KOPRSKEGA

Te dni je zbehal iz Italije in se prijavil postaji Ljudske milice v Sežani 19-letni italijanski državljan Mario Cok iz Trsta. Izjavil je, da se je oddčil za pobeg v našo državo, ker je bil delj časa brez dela. Zaprozil je za politično zaščito.

Na postaji Ljudske milice na Škofljah pa sta se javila 19-letni Milivoj Valkovič iz Podvečice pri Reki in Boris Blanko z Reke. Izjavila sta, da sta 9. februarja letos pobegnila v Trst, domov pa sta se sklenila vrniti zaradi slabih razmer v beugunskem taborišču.

ker je obstajala nevarnost, da bi zaradi tega prišlo do prekinitve proizvodnje v tovarni.

Sestanek članov CMD goriškega okraja

Člani Cirilmetodjskega društva katoliških duhovnikov v goriškem okraju so imeli v ponedeljek in torek dva sestanka v Novi Gorici oziroma v Mostu na Soči. Na njih so razpravljali o mednarodni koekzistenci, o razvoju delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja pri nas in nekaterih notranjih vprašanjih svoje organizacije. Obeh sestankov se je udeležilo tudi nekaj duhovnikov, ki niso vključeni v svojo stanovsko organizacijo.

V Novi Gorici sta o sožitju med državami in narodi govorila Aleksander Lestan, župnik iz Pivčane, in član Okrajnega odbora SZDL tov. Fr. Bajc. Slednji je duhovnik, tudi seznanjen z razvojem družbenega upravljanja in samoupravljanja. V Mostu na Soči pa je o sožitju imel referat Lucijan Krajnc, župnik iz Sedla na Breginjakem. O isti temi je na sestanku govoril tudi tajnik Okrajnega odbora SZDL ljudski poslanec Milo Vičintin. Zelo zanimiv je bil zgodovinski pregled razvoja Tolminske in njenega prebivalstva, o čemer je govoril Alojzij Kodermac, župnik iz Volč. M. D.

Prodajalco kruha Drago Miklavčičevo

iz Koprca pa so obsojili na leto dni strogega zapor. Ker si je od februarja do novembra lani prisvojila 138.000 dinarjev iz izkupička za prodani kruh. Obsojena je bila tudi na povzritev ukradene vsote.

Maribor pred pomladjo

NEKAJ IZVLEČKOV IZ LOKALNE KRONIKE

POGLAVJE O SVETLOBI

Grajski trg, Vetrinjsko in Slovensko ulico je pred dnevi obsijala nova luč. Montirali so fluorecentne svetilke. Meščani so jih lahko ogledovali že v manjših krajih, od Kurje vasi navzdol, le v Mariboru ni bilo nobene. Zdej so vsi, ki so radovedno povpraševali po fluorecentni razsvetljavi, vendarle trdno prepričani, da stoji fabrika, ki ta svetila izdeluje, res v Mariboru. Ta pomembna ugotovitev docela ovzre izrek o bogu, ki je najprej sebi brado ustvaril.

No, začetek je tu. Nemara bo nova luč vzpodbudila in osvetlila še marsikaj, kar v mestu manjka.

ODSTAVEK O ZIDARJIH

Zidarji pričakujejo pomlad z zavihanimi rokavi. Zima jih je bolj malo ovihrala. Kljub slabemu vremenu smo jih skoraj vsak dan videli na novih zgradbah. Razen njih smo opazili tudi žerjave, ki jih letos že s pridom uporabljajo. Mehanizacija je torej končno napredovala, zato tudi hiše hitreje napredujejo. Menda je najbolj zanimivo, da bo mesto že letos dobilo svoj novi, lepo urejeni trg. Pred novo železniško postajo sta še dve stari hiši, ki zakrivata pogled na Kidričev trg. Tam so zdaj zrasli bloki, ki lepo uokvirjajo nekdanj zanemaranje zemljišče. Mnogi, ki niso razumeli, zakaj so pred časom posamezne hiše obrnili v to ali drugo smer, so zdaj spregledali načrte arhitektov. Železniška postaja in novi bloki bodo tvorili zaključeno celoto, prostoren trg, ki bo eden najlepših v mestu. Domiselni arhitekti, ki so pokazali zadnja leta do-

Maribor pred pomladjo

volj znanja in razgledanosti po svetu so jih obnovili lani, je dalo mestnemu sredobne arhitekture, so se z novim trgom dišcu precej lepši videz.

Počasi, pa vendarle dosledno, ustvarjajo zidarji novo podobo obravškega mesta. Spremembe so prijetne in razveseljive. Kaže, da bo letos na razpolago toliko denarja, kot ga je bilo lani. Precej obrise, ki jim vračajo zaupanje, da bo pa ga je še ostalo. Tako ni treba povsod čakati na novi proračun. Letos zidarjem ne bo treba pol leta mirovati. Poleg novih stavb, so na občini center že sklenili, da bodo po vnaprej določenem redu popravljali stare hče. Ze nekaj tistih, ki so

Maribor pred pomladjo

Partizanska cesta, kjer je še precej hiš potrebnih popravila

DELOVNI KOLEKTIV

GRAND HOTELA »UNION« V LJUBLJANI

bo letos pripravil za svoje goste veliko izbiro raznih specialitet, zlasti morske in rečne ribe, perutnine, divjačine in slanike s fižolico, in sicer v sredo, 8. marca, kot velika

SLANIKOVO POJEDINO

Gostje bodo razstavljeni specialitete izbirali z bogato obložene mize v verandni dvorani. • Servirali bomo ves dan!

njegovo zaledje. V Mariboru samem kakega vidnega napredka v gostinstvu in turizmu doslej ni bilo. Zato pa je na Pohorju v desetih letih nastalo celo omrežje dobrih hotelov, planinskih postojank in gostišč, ki se nadaljujejo tudi na Koroskem, pod Urško in Peco. Zunaj mesta bo v doglednem času pozdravila turista moderna žičnica in ga popeljala na vrh Pohorja. Preskrba, ki vpliva tudi na gostinstvo, se je v poslednjih letih zboljšala. Mesto ima zaledje, ki v cleoti pokrije njegove potrebe in lahko oddaja pridelke še drugam. Stvar organizacije in trgovske sposobnosti je, kako bo preskrba delovala v prihodnje. Toda viški se pojavljajo že zdaj. Vse to kaže na to, da bo treba v Mariboru resneje razmišljati o turizmu. Žadrece, kaj paj bi gostu nudili, ni več. Gostov pa je premalo.

V turističnih krogih, pa tudi trgovskih in ostalih, je čedalje bolj opaziti težnjo po gospodarski in turistični izmenjavi s sosednjo Avstrijo. Motivi, ki so pred desetletjem še terjali močnejšo izolacijo od sosednje dežele, danes močno izgubljajo na svojem pomenu. Kolikor so preveč nacionalistično in provincijsko pobarvani, pomenijo za oviro za gospodarski razvoj mariborskega področja. Zlasti gostinci in turistični organizatorji imajo dovolj razlogov, da si prizadevajo obnoviti obmejni promet. Predvojni turizem je namreč zelo poziviljal prihod avstrijskih turistov. Ce danes odštejemo nacionalni in politični moment, ki je imel v minulosti drugačno vlogo, potem je res še malo razlogov, ki bi govorili proti sprostitvi sedanjega režima na severni meji. Obmejni promet koprskc cone s Trstom se je razvil ob premagovanju prav takih, če ne še večjih mislekov. Ni pretirano, če trdimo, da bi imelo mariborsko gospodarsko področje od take rešitve precejšnjo korist.

Vraščanje sicer daleč presega okvir Maribora, vendar je prav, če ga načno najprej gospodarski krogi v tem mestu. Ni dvoma, da bi bilo na drugi strani meje dovolj odmeva in pripravilnosti.

Drago Vresnik

Slovenski knjigi pravo mesto

POGOVOR S PREDSEDNIKOM DRUŠTVA SLOVENSkih KNJIZEVNIKOV TOVARISEM IVANOM POTRCEM PRED LETNIM OBCNIM ZBOROM SLOVENSkih PISATELJEV

Pred obcnim zborom Društva slovenskih književnikov smo se z nekaj vprašanji obrnili na predsednika tvoj. Ivana Potrca.

»Bi nam hoteli nakazati najvažnejšo problematiko društva?»

Mislím, da je slovenska knjiga osnovno vprašanje, ki zanima slovenskega književnika; vendar menim, da nas more prav tako zanimati aktivna družbena vloga, ki jo ima književnik kot umetniška osebnost v naši družbi; brez te aktivne vloge si ne moremo misliti rešitve važnih vprašanj; ta vloga dandanašnji ni tako majhna, nikakor pa ni majhna na tistih mestih, kjer se odloča politika okoli izdajanja slovenske knjige; vsekakor imajo tod književniki poglavitno besedo, kakor je znova resnica, da ponekod niso storili tega, kar bi mogli storiti — mislim predvsem za soodločanje pri reševanju naše knjižne politike, gre za aktivnost, ne pa da je književnikov odnos do naše kulturne politike pasiven ali celo

moledujoč; za vse to, pravim, so odgovorni tudi pisatelji sami.

Gotovo pisateljsko društvo ne more vplivati na ustvarjalni potencial literarnega dela svojih članov, slovenskih pisateljev in pesnikov, ne more mu pa biti vseeno, kakšni so pogoji, v katerih pesnik ali pisatelj ustvarjata, kakšni so odnosi založnika do ustvarjalca in kako knjiga prihaja med ljudi. Zelo lahko ugotovimo, da se tiska premalo izvirnih slovenskih del, celo to je moči ugotoviti, da so tako imenovane obrobne slovenske založbe izdale povprečno več izvirnih slovenskih knjig ko na priliko založbi v Ljubljani, vsaj nekatere. Tu se samo po sebi odpre vprašanje, zakaj naši književniki ne tiskajo več svojih del v osrednjih založbah, kakor je treba na drugi strani pozdraviti politiko onih založb, ki so znale pritegniti slovenskega ustvarjalca. Ne samo to nesaravno sorazmerje, ki ga je čutili v odnosu različnih založb do pisatelja, am-

pak tudi majhna količina izvirnih leposlovnih del, zlasti v primerjavi z izvirno knjigo v drugih naših republikah, nas postavlja pred problematiko, ki nas sme vznemirjati. Vsekakor lahko rečemo, da v naši založniški oziroma honorarni politiki še vedno ni rešen problem pravičnejšega honoriranja književnih del, predvsem kvalitativnih, posebno kar se tiče razponov med honorarji. Pri reševanju naše honorarne politike je šlo večših predvsem za to, da bi se lahko vsaj nekateri književniki tudi poklicno posvetili svojemu delu, mislim v prvi vrsti na kvalitetnega ustvarjalca.

Ne število strani, ampak kvaliteta naj bi postali merilo. Smeli bi razmišljati še o posebnih nagradah, predvsem za takšne tekste, ki s honorarji ne morejo biti poplačani.

Pri nas je čutili tudi pomanjkanje sodobne teme, t. j. sodobne teme v najširšem pomenu besede, ne samo one z neposredno sodobne ali s partizansko tematiko, ampak predvsem tiste teme, ki more biti tudi zgodovinska, a ki preko pisatelja, aktivnega borca v družbi, vpliva, oblikuje in preoblikuje braleca; samo spomnimo se, kakšno vlogo je odigrala v tem in takšnem smislu sodobna tema pri predvojnih predstavnikih tako imenovanega socialnega realizma. Te sodobne sodobne tekste je sicer čutili, vendar vse premalo. Tu bi lahko svoje opravila tudi naša literarna kritika, ki bi se morala v celoti zavedati svoje vloge v družbi, predvsem pa ne bi smela iti mimo ali celo zanikati tistega, kar je bilo ustvarjeno in kar je sodobno in napredno; kar se slednjega tiče, bi mogla naša kritika več povedati, mogla bi postati posredovalec in celo glasnik pozitivnih misli v nekem delu.

Vse to pove, da bodo morali književniki aktivneje poseči v jedro problematike in jo poskušati rešiti.

»Kako je plasiranjem slovenskih del v drugih republikah?»

Pri številu prevedenih knjig bi morala odločati kvaliteta še bolj ko odloča, prav tako pa tudi aktualnost, o kateri sem že govoril; to naj bi veljalo tako za tujo literaturo kakor za prevode iz jugoslovanskih literatur. Če morem reči, da so na slovenski prevedena mnoga kvalitetna dela iz drugih jugoslovanskih literatur, če morem reči, da pri tem prevajanju še vedno ne storimo vsega, pa moram žal iz leta v leto ugotavljati, da ostane premnoga naša knjiga neprevedena, predvsem kar se tiče pesniških zbirki ali dram. Pri tem je treba pripomniti, da povprečen slovenski izobraženelec lahko bere srbsko ali hrvaško knjigo, ne pa makedonsko, medtem ko le redki Srb ali Hrvat bere slovensko knjigo v izvirniku; to terja vsekakor več pažnje pri hrvaških ali srbskih založnikih. Zadnje čase so nekatere slovenske revije začele sistematično prevajati dela jugoslovanskih avtorjev in tudi pisati o njih, kar je treba pohvaliti; hvalo zaslužijo tudi nekatere jugoslovanske revije, ki so začele tiskati naše avtorje,

predvsem pesnike. Treba je storiti vse, da naši narodi spoznajo vsa kvalitetna dela vseh naših narodov. Tudi za to politiko prevajanja in seznanjanja je soodgovoren književnik.

»In še nas zanima, koliko in kako prodira slovenska knjiga v tujino?»

Kdorkoli vsaj bežno spremlja, koliko jugoslovanskih del je na programih tujih založb, more ugotoviti, da slovenska književnost nikakor ni upoštevana v pravičnem sorazmerju. To smo občutili predvsem zadnje leto, ko so bili naši književniki več v tujini. Mislím, da je treba odločno nastopiti proti tendencam, ki podcenjujejo objektivno vrednost slovenske literature, tudi te iz zadnjih let. Zadnji stiki in posvetovanja s tujimi pisatelji so pokazala, da smo v prvi vrsti sami odgovorni za to, koliko svet pozna slovensko knjigo in kulturo nasploh. Prav zato je Društvo slovenskih književnikov v zadnjem času predlagalo, da se ustanovi poseben organ, ki naj bi skrbel, da bi se naša beseda prevajala in prišla v svet; ta reč je v končni fazi, pri tem delu pa bodo poleg književnikov sodelovali tudi založniki in prevajalci. Društvo je že doslej marsikaj storilo, da je prišlo in da bi prišlo do osebnih stikov med slovenskimi pisatelji in med predstavnikmi tujih literatur; posebno pozornost bo treba posvetiti zlasti tujemu prevajalskemu kadru.

Ze to, kar sem povedal, s čimer pa še zdaleč ni izrpana problematika samega društvene življenja. Kaj šele literature, nalaga slovenskim književnikom, da po svojih močeh in aktivno pribore slovenski literaturi pravo mesto med našim ljudstvom in v svetu.

Brecht v ljubljanski Drami

Ančka Levarjeva v »Kavkaškem krogu s kredo«

V ponedeljek bo ljubljanska Drama kot svojo sedmo premiero v letošnji sezoni uprizorila delo Berta Brechta »Kavkaški krog s kredo«. Delo je bilo na pariškem gledališkem festivalu leta 1955 v avtorjevi režiji pravo presenečenje. Dramo je pred časom uprizorilo zagrebško gledališče v režiji Bojana Stupice, Beograjsko dramsko gledališče pa je izbralo med mnogimi Brechtovimi gledališkimi deli dramo »Mati hrabrost«. Kakor vse kaže, zanimanje jugoslovanskih gledališč in jugoslovanskega gledališkega občinstva za dela velikega nemškega dramatika ni majhno.

Ljubljanska uprizoritev velikega Brechtovega dela drame »Kavkaški krog s kredo« je pripravil režiser France Jamnik. Pri pedstavi sodeluje domala ves gledališki ansambel, obenem pa še mnogo statistov, saj v delu nastopa okrog 130 oseb, kar je tudi svojstven rekord na odru ljubljanske Dramе.

Pred premiero smo zaprosili režiserja Franceta Jamnika, da bi povedal nekaj pred premiero. Obenem z odgovorom režiserja smo dobili tudi kratko izjavo Ančke Levarjeve, ki igra v »Kavkaškem krogu s kredo« glavno vlogo Gruše. Zal k tema dvema izjavama ne moremo dodati še izjave Staneta Severja, ker se te dni mudi v Nemčiji na premieri filma »Kruh in sol«.

FRANCE JAMNIK: »Spričo ogromnega aparata in vsestranskih težav, ki so vezane z uprizoritvijo tega dela, pričakujem prav z veliko radovednostjo našo premiero. Gledal jo bom z velikim zanimanjem. Samo heroizmu igralcev in vsemu osebju tja do zadnjega tehničnega delavca se imam zahvaliti, da bo do te premiere sploh prišlo.«

ANČKA LEVARJEVA: »Zame je to zares povsem nova vloga. A ne samo vloga, to je nova dramaturgija. Obenem pa je ne samo nova, temveč tudi mnogo mnogo težja. Za to predstavo smo se vsi skupno z režiserjem, s katerim sedaj prvič delam, zelo potrudili. Uspeh bo ocenila kritika in občinstvo.«

AKTUALNO

Kriza ali razvoj?

Sončne in senčne plati svobodnega gledališkega umetnika

Te dni je več moških igralcev v ljubljanski Drami odpovedalo pogodbo. Nekateri namenjajo preiti iz stalnega angažmaja v osrednji slovenski gledališki ustanovi v svobodni poklic in sklepajo pogodbe za posamezne vloge v Drami, drugih gledališčih in pri filmu. Mimo tega bo ljubljanska Drama izgubila še dva igralca, ki bosta prešla k drugemu gledališču. Spet drugi se nihajo med različni odločitvami. Izguba Staneta Severja, Lojzeta Potokarja, Staneta Potokarja, Berta Sotlarja, Borisa Krnjača, Edvarda Gregorina in Maksaja Bajca lahko pomeni za Dramo velik umetniški problem.

Zdi se, da bi bilo dovolj krosoširamašnja osrednje ustanove? Nedvomno imajo igralci oboje in da si tudi sami izbirajo samo za osrednje slovensko gledališče, ampak za naše kulturno življenje v celoti in zlasti za pomanjkanje organizacije in sistema mojanje organizacije in sistema naše gledališke dejavnosti sploh. Organizacijo in sistem gledališke Omenjeni igralci stopajo v nove dejavnosti. To je lahko tih unik odnose — odnose svobodnega polklica. In prav tako prihajajo v nove odnose z njimi Drama, ki je bila doslej njihov stalni umetniški dom, jugoslovanska filmska podjetja in druga slovenska gledališča. Skušajmo torej nabrati na nit nekaj misli — bolj vprašanje kakor odgovorov — ki se porajajo ob tem dogodku.

Ze pred časom se je več gledaliških umetnikov v Srbiji, med njimi tudi Ljubiša Jovanović, odločilo za svobodni poklic. S njim se bo morda vlekla ciza nezastopna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s tujino — tudi pri nas se je dogajalo, da so posamezna prav tako dotirana gledališča za kvaliteto izplačevala honorarje, ki so precej visoko preiskovali zapreke predpisov in uredb. Ali je mogoče pravilno socialistično nagradjevati umetniške delavce po načelu kvalitete, na pa skoraj v vseh teh ustanovah preladujejo poteze uravnovešene nagradjevanja, ki zlasti na opernem področju že večkrat žalostni ustanjali. Ne samo o zvezi s

SPORT IN TELEBNA VZGOJA

PRED PLANIŠKIM TEDNOM

Dva dni brez skokov

Planica, 1. marca. — Včeraj in danes naši skakalci, ki se pripravljajo za tekmovanja Planiškega tedna, niso imeli treninga na skakalnicah, marveč terensko smučanje. Včeraj so izkoristili prisotnost slušateljev Višje šole za telesno vzgojo v Kranjski gori in z njimi tekmovali v veselaslomu. Danes pa je zapihala v Planici močna burja, zato trenerja Rudi Finžgar in Frane Pribošek nista dovolila trening na skakalnici, marveč so tudi ta dan izkoristili trening v smuku in slalomu.

Tako so se naši smučarji-skakalci prvič preizkusili na terenskih smučeh. Na včerajšnji tekmi v Brsnini je bil od skakalcev najboljši Gorišek, drugi je bil Finžgar, tretji Franko, četrti Vidovič, peti pa Rogelj. Vsi drugi so bili

diskvalificirani, ker so izpustili vrata. Razen tega pa so smučarji včeraj in danes pomagali pri pripravljanju obeh skakalnic, znesli več ton premoga v klet planiškega doma itdi. Tudi to jim bo nedvomno koristilo pri pridobivanju kondicije. Jutri bodo trenirali na 80 m skakalnici, seveda če veter ne bo premočen.

Tako Rudi Finžgar kot Pribošek in seveda tudi skakalci so se razveselili novice, da bodo tudi na letošnjih tekмах tekmovali Finci, ki so leta 1954 pobrali skoraj vsa prva mesta na planiških tekmah v poletih. Takrat je zmagal Ossi Laaksonen, letos najboljši finski skakalec Hyvärinen pa je osvojil četrto mesto. To pot v Planici ne bo teh dveh skakalcev, toda Kalakorpi in Kirjonen ne zaostajata za njima. Tako je Kalakorpi lani na olimpijskih igrah v Cortini osvojil srebrno medaljo in bil je za dve točki za Hyvärinenom, Kirjonen v Cortini ni imel sreče. Bil je šele sedmi, toda letos je eden izmed najbolj uspešnih evropskih skakalcev. V Garmischu je bil drugi, zmagal pa je na 100-metrski skakalnici v Bischofshofenu ter na nacionalnem prvenstvu Finske. Tretji finski skakalec Tirkonen še nima takšnega slovesa, vendar je letos zmagal na mednarodnem prvenstvu Finske, ki so se ga udeležili najboljši finski, švedski, norveški in vzhodnonemški skakalci.

Rudi Finžgar meni, da se bo bil hud boj med finskimi in nemškimi skakalci za prva mesta, tako na 80-metrski kot na 120-metrski skakalnici. Recknagel in Lesser sta letos že dvakrat premagala najboljše skandinavске skakalce. Zlasti prepričljiva je bila njuna zmaga prejšnjo nedeljo na 80-metrski skakalnici pri Berlinu, kjer je zmagal Recknagel, Lesser je bil drugi, Glass tretji, Fincc Laaksonen četrti, potem pa so se zvrstili še drugi Finci in Norvežani.

Lesser sta letos že dvakrat premagala najboljše skandinavске skakalce. Zlasti prepričljiva je bila njuna zmaga prejšnjo nedeljo na 80-metrski skakalnici pri Berlinu, kjer je zmagal Recknagel, Lesser je bil drugi, Glass tretji, Fincc Laaksonen četrti, potem pa so se zvrstili še drugi Finci in Norvežani.

DRŽAVNO SAHOVSKO PRVENSTVO

Tudi Cuderman premagal Puca

SOMBOR, 1. marca. — V nadaljevanju državnega sahovskega prvenstva so bile na sporedu prekinjene partije iz VII. kola, ki so bile končane s temle rezultati: Ivkov-Milič 1:6 (55), Nedeljković-Rabar 1:0 (47), Cuderman-Puc 1:0 (52), Marić-Trifunović 0:1 (51).

Puc, ki je imel konja manj, je naredil le še nekaj potez proti Cudermanu in se naposled vdal. Takoj za tem je nehaj igral tudi Rabar, ki ni mogel Nedeljkovića prepričati napredovanja prostega belega kmeta na a-liniji. Ivkov je po menjavi lovcov proti Miliču prišel v kmečko končnico, kjer mu ni bilo težko realizirati prednosti kmeta več. Trifunović se je moral precej mučiti, da je premagal Marića.

V VII. kolu je bilo kar osem zmag in le trije remiji. Nepremagani so doslej le Gligorić, Pirc, Trifunović, Ivkov, Karaklačić in Kozomara. Jančević je še brez remija, medtem ko še niso uspeli osvojiti cele točke Marić, Rabar, Bogdanović in Bradavarić.

Stanje po VII. kolu: Jančević 5, Gligorić 4,5, (—) Pirc, Trifunović, Ivkov, Karaklačić in Matulović 4,5, Vuković in Kozomara 4, Nedeljković in Rakić 3,5 (—), Udovičić in Cuderman 3 (—) itd.

V zaostali prekinjeni partiji sta Rakić in Ivkov v današnjem nadaljevanju remilirala v 17. potezu. Pri tej potezu je Ivkov razmišljal pol ure, ker pa ni našel ustreznega nadaljevanja, je ponudil remi.

SAHOVSKO PRVENSTVO GORENJSKE

Še vedno Bavdek

TRŽIŠČE, 1. marca. — Na VII. gorenjskem sahovskem prvenstvu, na katerem sodeluje 12 šahistov, so doslej odigrali devet kol. Rezultati VIII. kola: Silivnik-Sicherl 0:1, Kavčič-Štefca 0:1, Bavdek-Mali 1:0, Eržen-Hu-

TRENING NASHI NAMIZONENIŠKIH IGRALCEV

Spet Vogrinec

Zagreb, 1. marca. — Sinoči so v Zagrebu naši državni namiznoteniški reprezentanti odigrali medsebojni prijateljski dvoboj. V enem moštvu sta bila Vogrinec in Hrbud, v drugem pa Harangozo in Dolinar.

Zmagala sta Vogrinec in Hrbud s 3:2. Rezultati: Harangozo-Hrbud 2:1, Vogrinec-Dolinar 2:0, Vogrinec-Harangozo 2:1, Dolinar-Hrbud 2:0 (25:23, 25:23), Vogrinec-Hrbud, Dolinar-Harangozo 2:0.

Pred dvobojem je Dinka Nikolić premagala Majdo Trampuž z 2:1.

SAHOVSKO PRVENSTVO DOLENSKE

Volč tretji prvak

Predvčerajšnjim je bil v prostih hotelu »Pugled« v Kočevju uspešno zaključen sahovski turnir za letošnje prvenstvo Dolenjske, na katerem je sodelovalo 13 izbranih šahistov iz Crnomlja, Novega mesta, Kočevja in Ivančne gorice.

Po sorazmerno hudih borbah, zlasti v zadnjih dveh kolu, je postal tretji prvak član SD Kočevje, inž. Slavko Volč, ki je od 12 možnih točk dosegel 9 in ostal s Koblerjem na turnirju neporažen. Novi prvak, lani je v Novem mestu zmagal Sila, je dosegel skupaj s Silo največ — po šest, ing. Volč je pokazal na prvenstvu lepo in rdnino igro in je za službeno zmago prejel skupni prehodni pokal OLO Novega mesta in Kočevja, pokal OLO Kočevje in praktično darilo.

Drugo mesto je osvojil Mitja Sila (Novo mesto) z 8,5 točke. Sledijo K. Mohar (Koč), Kobler (Crnomelj), K. Delink (Koč), T. S. Babič (NM), J. Klemenč (Crn.), S. Kavčič (NM), G. Gorica 5, Lisac (Koč), Malerji (Crn.), J. Jarc (Rudnik Kočevje) 4, Avsec (NM) 3,5, Zeleznik (Koč.) 3.

Mimo prvaka so bili nagradni s praktičnimi nagradami še nekateri najuspešnejši tekmovalci. Turnir je bil s pomočjo OLO Kočevje pod vodstvom prizadanih odbornikov SD Kočevje ter sodnika turnirja M. Znidarčiča izveden v splošno zadovoljstvo. EKA

SAHOVSKO PRVENSTVO MARIBORA

Enajst prekinjenih partij

Maribor, 1. marca. — Na XIII. sahovskem prvenstvu Maribora je po X. kolu kar 11 prekinjenih partij, zato je vodja turnirja Vorray določil, da bodo najprej odigrali prekinjene partije, v ponedeljek pa šele XI. kolo. Rezultati X. kola so bili: Cedilnik-Irgo 1:0, Avdič-Kukovec prekinjeno, Njegovan-Kos prekinjeno, Hočevar-Drobnik 1:0, Babič-Mavrič prekinjeno, Majerić-Ačko 0:1, Pečov-Horvat remi. Stanje na lestvici: Hočevar 7,5, Kos 7 (2), Njegovan 6,5 (3), Majerić 6 itd.

DOZ, OLO Ljubljana in LEK v vodstvu

Po zaključnem predtekmovanju sahovskih moštev sindikalnih podjetij mesta Ljubljana, na katerem je sodelovalo 47 šestčlanskih moštev, se je začelo zaključno tekmovanje, na katerem tekmuje v treh skupinah 30 najuspešnejših moštev, ki so doslej odigrali šest kol. Po zadnjem kolu je stanje na lestvici naslednje: A-skupina: DOZ 25 točk od 36 možnih, Državni sekretariat za potranje zadove 1, 21, Slov. filiharionija 20, Zelen. transport podjetje 17,5, Direkcija PTT 15,5 (7), Litostro 1, 15, Narodna banka 1, 14, Izvirni svet LRS 13,5, Radio, Zavod za Soc. zav. 12,5, PDRJ za vzdrževanje prog 11. B-skupina: OLO Ljubljana 28,5, Pravo-sodje 20,5, Litostro 11, DOZ II, 19, Zavod za raziskavo materiala 18,5, Narodna banka II, 18,5, PTT delavnica 15, Kolesarska restavracija 13,5, DZS 13, Triglav film 9,5. C-skupina: Lek 22, Zavod za raziskavo materiala 21,5, Kurilnica 18, DSNZ II, 16 itd. V tej skupini je pet nedokončanih dvobojev, zato stanje na lestvici ni popolno.

SKUPŠČINA TVD »PARTIZAN« DOMZALE

DREVO BREZ KORENIN

Brez lastne telovadnice in telovadišča je društvo doseglo lepe uspehe

V DOMZALAH JE BILA LETNA SKUPŠČINA TAMKAJŠNJEGA TVD »PARTIZAN«. IZ SKRBNIO PRIPRAVLJENEGA POROČILA DRUŠTVENEGA PREDSEDNIKA, RAVNATELJA GIMNAZIJE MILANA FLERINA, JE BILO RAZVIDNO PRIZADEVANJE DRUŠTVA ZA ČIMBOLJE USPEHE LANI. »PARTIZAN« DOMZALE JE ENO NAJSTAREJŠIH TELESNOVZGOJNIH DRUŠTEV V SLOVENIJI, SAJ SO PRED DVEMA LETOMA PRAZNOVALI ŽE 50-LETNICO OBSTOJA. ZA DOSEŽENE USPEHE V OČENJEVANJU ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE« JE ZASTOPNIK UKRAJNE ZVEZE »PARTIZAN« NA TEJ SKUPŠČINI DRUŠTVU IZROČIL DIPLOMO ČASOPISNO - ZALOŽNIŠKEGA PODJETJA »LJUDSKE PRAVICE« IN REPUBLIŠKE ZVEZE »PARTIZAN«.

V domačinskem »Partizanu« se aktivno udeležujejo preko 200 članov, med katerih je pretežno večina mladina. Med 100 je tudi drugih članov, ki se zaradi starosti in meroje več aktivno udeležujejo. Pridobili so več mladih vaditeljev, vendar pa vprašanje vaditeljskega kadra s tem še ni rešeno.

»Partizane« je v Domzalah po številu članstva najmočnejše društvo v kraju, vendar pa bo treba v družbene vrste pritegniti še več mladine, zlasti delavke in kmečke. Poudariti je treba, da to društvo ni osredotočeno ne le na Domzale, marveč tudi na ostale kraje v občini. Na pobudo in prizadevanjem domačinskega »Partizana« je bila lani v Lukovici ustanovljena telesnovzgojno društvo »Partizani«, ki že dobro in uspešno deluje.

Mladi domačinski telovadci so tekmovali tudi na raznih prvenstvih. Vsi ti doseženi uspehi, zlasti pri širjenju telesne vzgoje med mladino, so še tem bolj pomembni, ker je bilo družtveno vodstvo zaradi pomanjkanja potrebnih finančnih sredstev preveč zaposleno s iskanjem le-teh. Društvo nima lastne telovadnice, kar tudi prvo ovira delo in razvoj društva. Gostujejo je

gimnazijski telovadnici. Zaradi nenehne dotoka mladine v družbene vrste postaja ta telovadnica polgama že pretesna. Zaradi tega bo treba resno razmišljati o zgraditvi lastnega doma. Sicer se je o tem že precej razpravljalo, vendar pa tega društvo le s svojimi lastnimi sredstvi ne bo moglo nikdar uresničiti. Nimajo pa letnega telovadišča, ki ga prav tako želijo zgraditi. Tudi tega s lastnimi viri dohodkov ne bo mogoče uresničiti, zato v prihodnje pričakujejo dodatne pomoči od občinskega ljudskega odbora.

Osnovna naloga društva bo še vnaprej pritegniti čimveč novih mladih ljudi, to pa ni le naloga »Partizana«, marveč tudi vseh ostalih organizacij, zlasti pa SZDL in mladinskih organizacij.

Na skupščini so tudi sklenili ustanoviti koordinacijski odbor, ki bi naj usmerjal celotno delo vseh telesnovzgojnih društev v občini, ki jih je šest, kakor tudi tistih iz sosednjih občin.

Novo upravo bo vnaprej vodil dosednji predsednik Milan Flerin, tajniške posle bo opravljal Pavlin Zula, medtem ko so za načelnika izvolili Jožeta Pirša, za načelnico pa Elo Koštrjevo. J. C.

Tedaj sem menil, da je morilka in lažnivka. Zdaj mi je prišlo na misel: Morda je povedala resnico. Morda ji je zdaj iskreno čustvo prvič v življenju vzemirilo srce.

Prijelo me je, da bi stekel k njej in da bi jo še enkrat objel. Toda to zdaj ni bilo mogoče. Ko bi jo morda le še enkrat videl, bi se nemara ne mogel več odtrgati od nje.

Sklonil sem se k pisalni mizi in odprl predal, ki je imela gospa Friend v njem denar za vsakdanje potrebe. Od hiše pač nisem mogel brez beliča. Vzel sem si pol stotaka. Če bo računala, koliko dobrega sem ji storil, mi gospa Friend gotovo ne bo mogla očitati, da sem ji nastavlil previsoko ceno.

Na hodniku so bila vrata v kopalnico. Hotel sem se očiščiti in se pripraviti, da nimam na sebi morda kako sled krvi.

Na srečo je bil en sam majhen madež na rokavu domače suknje. Z brisačo sem ga izdrgnil in brisačo sem potem stlačil v žep, da bi jo pozneje skupaj z mojimi lažnimi poslovnimi pismom, ki ga je dejansko napisala Murney in v njem napovedala mojo smrt, nekje zunaj uničil.

V predsobi sem si vzel z obealnika še dežni plašč. Imel sem hlače, toda v domači suknji res nisem mogel po svetu.

Spet sem se sp plazil iz hiše čez balkon, sedel v Gordyjev avto in pognal motor. Nič nisem vedel, kam me bo odneslo. Toda to tudi ni bilo važno.

Hotel sem samo daleč stran, kar se le da daleč.

EPILOG

Bil sem že teden dni v tretjerazrednem hotelu v Los Angelesu. Skromni hotel v velikem mestu je zmeraj varno zatočišče. Sedel sem na terasi, ko sem prečital to vest.

BRALCI NAM PIŠEJO

Cesto bi kazalo urediti

Cesta od postajnega poslopja v Smartnem ob Paki, ki pelje mimo nakladalnih prostorov, je v tako slabem stanju, da je v sramoto železniškemu transportnemu podjetju. Ob deževnem vremenu je na njej do 30 cm blata, da o mlakužah sploh ne govorimo. Koliko trpi vprezna živina in koliko

še delavci, ve samo tisti, ki tu delajo. Res je, da je cesta zaradi blata že precej dvignjena nad železniškimi tirni, vendar bi se dala primerno obnoviti, če bi bilo na pristojnem mestu malo dobre volje. Vsa podjetja, ki imajo tu svoje železniške prostore, so pripravljena prispevati za popravilo ceste, ki bi naj bila tlakovana ali pa bi bile na njo položena kocke, da bi vzdržala ogoromni promet. Dne 18. t. m. zaradi dežja niso mogli naložiti še zadnjega vagona zaradi blata in mlakuž. Podjetje, ki je vagon naložilo, je plačalo železniški upravi za vagon 3600 din stojnine. Ker delavci zaradi slabe ceste niso mogli vagon naložiti, sodimo, da železniška uprava v takih primerih ni upravičena izterjati tako visoke zneske. Kaj pa tedaj, ko čaka po nekaj vagonov po 24 ur na odprmo proti Velenju?

IZPRED SODIŠČA

Kaznovana surovost

V vasi Gornji Globodol pri Mirni peči ni bilo pravega soglasja med fanti, zlasti pa so bili nerazpoloženi proti Alojzu Gorncu. Ta je bil namreč rejnec, kar jim je po zaostali miselnosti zadostovalo, da so ga zapostavljali. Posebno se je v tem izkazoval 22-letni kmečki sin Jožef Kernc. Vrhonec je ta sovražnost dosegla lani spomladi v spondu, ki ga je Kernc sani izrazil. Zabolj je Gorncu v desno stran prsnega koša med ključniki in prsno hrastavo, tako da je vrbodna potekala v smeri proti srcu skozi hrustanec in prerezala pljuča. Sodno zdravniška komisija je ugotovila, da bi Gorncu zaradi te smrtno nevarne poškodbe umrl najkasneje v eni uri po ranitvi. Gorncu pa tega ni prenesel in skrbel je za čas umiranja z tem, da se je takoj po poškodbi ustrelil. Če se je na glavni obravnavi in pritožbenem postopku zagovarjal, da je dejanje storil v silobranu. Sodnice pa je to neutemeljeno obrambo zavrnili, saj so vsi dokazi, tako priče, ogled, obdukcija, jasno potrdili, da je ravno Kernc nastopal skrajno napadljivo in izvirno. Po dejanju je pokazal svojo surovost, ko je na očitek, da se je Gorncu po njegovi krivdi ustrelil, odvrnil: »Naj se, saj ga ni škodale.«

Okrožno sodišče v Novem mestu je tega surovega sodilo na 5 let strogega zapora; sodbo je potrdilo tudi Vrhovno sodišče LRS. V

Nepredvidnost potnika

Pred dnevi je vozil s traktorjem po okrajni cesti iz smeri Buče proti Kozjem v celjskem okraju, poklicni voznik Frane Ivane. Na prikolici se je peljal z njim tudi 33-letni Stanko Mesec, ki je med vožnjo poizkusil stopiti s prikolice na cesto, a mu je pri tem izpodletelo in je zdrknil pod kolesa prikolice. Pri tem mu je zlomilo nogo. Ponesrečenca so odpeljali po nezgodi takoj v bolnišnico. Najbrž bo drugi nepazljivi potnik dobro premislil, preden bo spet poizkusil s podobnim dejanjem.

Kolo je le za enega

To si bosta gotovo dobro zapomnila elektroinženjer B. S. in S. J., oba zaposlena pri Elektro obratu Videm-Krško. B. S. je namreč na z več kilogrami električnega materiala obremenjeno kolo natovaril še svojega tovariša S. J. Ko pa sta peljala po klancu pri Bruni vasi pri Mokronogu, je B. S. močneje zavrl, pri čemer je teža pritisnila na prednje kolo. Ob tem so se zlomile prednje vilice. Pri padcu je bil S. J. pretesen možganov, zlom česnega sveda in več odrgnin in raztrganj.

Okrožno sodišče v Novem mestu je obsojilo dosedaj še neznančovanega B. S. zaradi ogorčenja varnosti javnega prometa na cesti na 2 meseca zapora z enoletno odočitveno kazni. Če že ne ta mila kazen, bo pa B. S. počutilo plačilo strokov kazn. postopka in odškodnine. Okrajnemu zavodu za soc. zavarovanje v znesku 25.325 din, da je kolo dobro prometno sredstvo, a je za eno osebo.

Uprava bolnišnice za pljučno TBC

ANKARAN pri KOPRU

razpisuje naslednja delovna mesta za:

dve medicinski sestri

dve otroški negovalki

kvalificirano kuharico ali kuharja

Nastop službe takoj!

Osnovna plača, poseben dodatek in dopolnilna plača po uredbi.

Samska stanovanja in hrana zagotovljena v ustanovi. Družinska stanovanja tekem leta.

Pismene ponudbe dostavite na zgornji naslov. 595

Službo dobi korespondent (ka)

z znanjem angleščine

fakturist (ka)

Oba za uvozno-izvozni oddelek pri podjetju v Ljubljani. — Plača po tarifnem pravilniku. Obširen življenjski pošiljate na oglašni oddelek pod »Nastop takoj«. 596

TOVARNA »JUGOTANIN« SEVNICA

razpisuje NATEČAJ za delovno mesto

RAČUNOVODJE PODJETJA

Pogoji: ekonomska fakulteta s 5-letno prakso ali ekonomska srednja šola z 10-letno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Priglasitveni rok 15. marec 1957. 394

Zdaj nisem imel nobenega razloga več, da bi se skrival. Ze vse te dni sem pohlepno prebiral časnike, ki so poročali o tragediji na Long Beachu vse do zadnje podrobnosti. In videl sem, kako je potekalo vse tako, kakor sem mislil. Surgant je bil našel ostanke dveh trupel in mavca, ki so mu potrdili, da je bilo moško truplo Gordyjevo.

Selena in gospo Friend, ki sta čudovito igrali svoji vlogi, sta se rešili sleherne sumnje. Nazadnje je Maughut v nekem razgovoru novinarjem dejal, da nima nobenega razloga, da bi ugovarjal policiji in ji oporekal njena dognanja.

Ta moja zveza s Seleno in z gospo Friend, ki so mi jo tako živo posedovalce vesti v časopisih, je bila edino, kar me je vezalo na življenje. Od tistega pol stotaka, ki sem si ga bil vzel pri njih, mi je ostalo le še malo. In v mojem spominu se ni hotelo nič zbuditi iz čisti pred mojim prihodom k Friendovim. Nič ni kazalo, da bom odkril skrivnost, kdo sem. Tisočkrat na dan sem ponavljal tisto malo, kar mi je prebilo temo moje zavesti:

Peter, ... iris, ... letalo, ki odhaja, ... nekdo, ki odhaja z njim ...

Toda to so bile prazne besede. Nobenega pomena nisem mogel najti v njih. Na noben način jih nisem mogel iztrgati iz okvira hiše in družine Friendov. Pes v Seleninem naročju, posoda z irisom in nič drugega. Prihodnost je bila brezoblična kakor obraz utopljenca.

Odšel sem iz hotela in bil je že večer, ko sem se vrnil z novimi časopisi. Prebral sem vsakega od kraja do konca. Se enkrat sem prebral vesti o zadnjem dejanju v tragediji družine Friend. In potem sem mislil, da je vsega konec.

PATRICK QUINTIN IŠČEM SAMEGA SEBE

V pismu je bilo tudi pojasnilo za preživeli Friendovi vdovi. Sedaj bosta izvedeli, da je Murney ubila očeta in brata. In med vrsticami bosta našli, da je bratovo truplo ona zavlekla v kočjo. Moje pismo jima bo napotilo, kaj naj porečeta policiji. Če jima prav zdaj sreča do kraja ne bo obrnila hrbita, si bosta pomagali iz zagate.

Nemara jima bo še uspelo prigrabiti dediščino, sem pomislil z ironijo. Morda policiji nikoli ne bo prišlo na misel, da je bil neki lažni Gordy in bo njegova, to se pravi moja zaobljuba treznosti in morale veljavna in priznana.

Morda se bo Maughut premislil v svojih računih in sumnjah, da so bili krivi Murney, Gordy, Selena in gospa Friend hkrati in skupaj. Vsekakor bi jim gospod Maughut, če bi to trdil, prizadejal velike skrbi, toda obe sta ženski, ki se bosta znali izviti iz njegovih prijemov. V ostalem pa kaj mi mar, čigav bo denar!

Tedaj sem se spomnil Selenine podobe, njenih poljubov, njenih zadnjih besed, preden jo je premagala uspavaina pijača.

— Ljubim te, — je bila rekla. — Nikoli doslej nisem zares ljubila. S teboj je to drugače. Nisem bila vajena, da bi trpela. Povej, ali človek trpi, ko je zaljubljen?

DNEVNE NOVICE

Zavod za pospeševanje gospodinjstva okraja Ljubljana razpisuje ponovni vpis v začetni in nadaljevalni tečaj za pletenje in vezenje. Tečaji so štedenki od 18-20.30 v Vajeniški soli, Veselova ulica 2-II. Pričetek tečaja bo v ponedeljek, 4. marca 1957. Vpisovane bo v ponedeljek, 4. marca 1957 ob 17 v Veselovi ulici 2. Učnina 800 din se vplača pri vpisu.

Zaradi nujnih del na prenosnih napravah bodo v nedeljo, 3. marca, ob ugodnem vremenu brez električne energije vremeniki, ki se napajajo iz trafostanice: Gameljne, Smartno, Tacen (Seta) od 7. do predvidoma 14 ure; dalje vsi kraji med vključno Domžalam in Duplico; Studa, Ihan, Podgorica, Dol, Podgrad, Poljsko, Senožeti, Dob, Vrba, Lukovica, Zlato polje, Zg. Tuhinj, Smartno v Tuhinju, Znojile, Podhrucka, Krasnja, Blagovica, Krasce, Peče, Kandrše, Kresnice, Zapodje, Hotič, Vače, del Litije, Ponoviče, Breg, Zagorica, del Smartnega pri Litiji, Sitarjevec, Zavrnstnik in Stanga od 8. ure do predvidoma 12. ure.

Elektro - Ljubljana okolica.
Cesta II. 325 Ljubljana-Litija do preklica zaprta za ves promet zaradi popravila Sentjakobskega mostu. Obvoz je mogoč po Titovi cesti preko Crnuč in okrajni cesti na Sentjakob ter obratno.

Obveščamo javnost, da bodo zbirke Etnografskega, Narodnega in Prirodoslovnega muzeja s 3. marcem 1957 zopet redno odprte dvakrat na teden: ob 9-13. Skupine, ki bodo želele obiskati muzeje izven določenih dni, se morajo najaviti najmanj 2 dni prej. Uprava Narodnega muzeja, Ljubljana, Prešernova ulica 20.

ISOL
čisti korine in steklo!

Pege z obraza zagotovo odstranite z **«EVELINE»** kremo proti pegam. Dobite jo v drogerijah in Na-Ma v Ljubljani, Mariboru in Kranju.
Za čiščenje mastnih madežev dobiš v vseh trgovinah, kjer kupuješ milo, tudi preparat **«FLEX»**. Nobenemu gospodinjstvu ne sme manjkati **«FLEX»**.

Cudovito izgledaš. Tako mladosten in svež obraz imaš danes. Take opazke boš žela, če si boš napravila masko **«TEINT BELL»**.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Ljubljana-Mostje: 2. marca: dr. Janja Kurbus, tel. 31-359. Krekova ulica 5. V odsotnosti zdravnika kličite tel. 30-300.

GLEDALIŠCA

SLOV NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 2. marca ob 20: Axelrod: »Sedem let skomin« Izven in za podeželje.

Nedelja, 3. marca ob 18: B. Kreft: »Krajski komedijanti« Izven in za podeželje.

ob 20 Axelrod: »Sedem let skomin« Izven in za podeželje.

Ponedeljek, 4. marca ob 20: Brecht: »Kavkaški krog s kredom« Premiera izven.

V ponedeljek, 4. marca, bo v Drami sedma premiera v sezoni: Na vrsti je uprizoritev znamenite drame nedavno umrlega nemškega pisatelja Bertolda Brechta »Kavkaški krog s kredom«, ki je na predzadnjem svetovnem gledališkem festivalu v Parizu doživela trijumf. kakršen je komajda bil zabeležen v novejši gledališki zgodovini. Dramo je prevedel Mile Klopčič režira jo France Jamnik »sceno je pripravil ing. arch. Niko Matul. Kostumi so delo Mije Jarčeve spretno glasbo je prispeval Miro Savin dirigira Dušan Petrič. Piese je nastudirala Majna Sevnikova. Grušo igra Ančka Levčeva. Azdaka Stane Sever. Simona B. Sotlar. v ostalih vlogah pa nastopa ves ansambel, pomnožen s slušatelji Akademije za igralsko umetnost in člani baleta Opere SNG.

Po večletnem premoru bo 8. marca zopet gostovalo v Ljubljani Hrvaško narodno kazališče iz Zagreba. Hrvatski gostje bodo v Ljubljani uprizorili znano Marinkovičovo dramo »Glorija« v režiji inž. arh. Bojana Stupice. V naslovni vlogi bo nastopila Mira Stupica. Občinstvo opozarjamo, da bodo gostje imeli v Ljubljani eno samo predstavo, in sicer 8. marca ob 19.30 v Operi, Veljajo običajne operne cene. Rezervacije telefon 22-526.

OPERA

Sobota, 2. marca ob 19.30: G. Verdi: »Othello«. Gostovanje tenorista Josipa Gostiča. Abonma D.

Nedelja, 3. marca ob 19.30: Donizetti: »Ljubezni napoj«. Gostovanje sopranistke Ondine Otte izven in za podeželje.

Ponedeljek, 4. marca: Zaprti.

Rezervirane vstopnice za sobotno in nedeljske predstave v SNG naj ljubljanski naročniki dvignejo en dan prej. Na dan predstave rezervacija ugasne.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja

Sobota, 2. marca ob 20: S. Howard: »Pokojni Christopher Bean«. Premiera izven.

Nedelja, 3. marca ob 18: S. Howard: »Pokojni Christopher Bean«. Izven Popoldanske predstava.

ob 20: Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. (Jacinta Mira Sardoševa.) Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 4. marca ob 20: Camus: »Pravični ljudje«. Abonma LMS I. Torek, 5. marca ob 20: Anatole France: »Cranquibille«. Abonma Torek večerni. Vstopnice so tudi v prodaji.

Dani ob 20 bo sedma premiera. komedija Sidney Howarda: »Pokojni Christopher Bean«. Delo je režiral Igor Pretnar. Igrajo: Jože Lončina, Ruša Bojčeva, Vladoša Simčičeva, Iva Zupančičeva, Julija Starčeva, Mirko Zupančič, Franček Drogenik oz. Angel Arčon, Franjo Kumer, Janez Albreht. Sceno je pripravil ing. Niko Matul, kostume pa Saša Pavličeva.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana. Mestni dom

Sobota, 2. marca ob 20: Stuart: »Cudovite pustolovščine«. veseloigra - Zadnja večerna uprizoritev. Izven.

Nedelja, 3. marca ob 18: Grimm-Skufca: »Janko in Metka«. pravljična igra z godbo, petjem in plesom - Popoldanska predstava. Izven.

Sobota, 9. marca ob 20: L. Bobić: »Družina Blo«. komedija. Red A. Vstopnice so tudi v prodaji.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE

Ljubljana

Nedelja, 3. marca ob 16: P. Gollia: »Srebrni krog«. Sreča, 6. marca ob 20: Patrikri: »Vroč kri«. Sreča, 6. marca ob 20: Patrikri: »Vroč kri«.

Prodaja vstopnic dve uri pred pričetkom predstave in v nedeljo od 10. do 12. ure. Rezerviranje telefon 22-633.

MLADINSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Križanke, Viteška dvorana

Sobota 2. marca ob 16: F. Bevki: »Bilo je nekoč...« Zaključena predstava za Osnovno šolo Vič.

Nedelja, 3. marca ob 10.30: F. Bevki: »Bilo je nekoč...«

Vstopnice so v prodaji pri gledališki blagajni v Križankah. telefon št. 21-472, dnevno od 10-12 in eno uro pred predstavo.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete

Levstikov (Sentjakobski) trg 3

Sobota, 2. marca ob 17: Pengov-Simončič: »Zlata ribica«. ob 20.30: Pengov-Simončič: »Zlata ribica«. Samo za odrasle.

Nedelja, 3. marca ob 11: J. Malik: »Zoglica Maroglica«. ob 15: F. Bevki: »Lenuh Poležuše«.

Ročne lutke

Resljeva cesta 28

Nedelja, 3. marca ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak«. Prodaja vstopnic za vse ljubljanske predstave od srede dalje (trazen nedelje) od 10-12 v Upravi. Resljeva cesta 28, telefon 32-929. In pol ure pred vsako predstavo (tudi ob nedeljah) pri gledališki blagajni.

VESTI IZ KRANJ

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 2. marca ob 16 in 20: Richard Nesch: »Vremena«. - Gostovanje celjskega gledališča.

Nedelja, 3. marca ob 16 in 20: Jerzy Lutowski: »Dežurna služba«. Gostovanje celjskega gledališča.

KINO

»STORŽIČ«, KRANJ: ameriški film »Bell jorgovans. Brez tednika. Predstava ob 15.30, 18 in 20.30. V glavni vlogi Jeanette MacDonald in Eddie Nelson.

»TRIGLAV«, FRIMSKOVO: zaprti!

»SVOBODA«, STRAŽIŠČE: sovj. barvni film »Preizkušnja zvestobe«. Predstavi ob 18 in 20.

»NAKLO«, ameriški barvni film »Sin Ali Babes«. Predstava ob 19.

2 BLEDA

KINO

»BLEDE«, ameriški barvni film »Pekel pod ničlo«. Predstavi ob 17 in 20. V glavni vlogi Alan Ladd, Joan Tetzel, Basil Sidney in Stanley Baker.

2 JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Avgust Tancar, Gospo-svetska cesta.

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 3. marca Jože Hudrič, brivski salon, Prešernova cesta.

MESTNO GLEDALIŠČE

Sobota, 2. marca ob 19.30: Aldo de Benedetti: »Dva ducata rdečih vrtnic«.

Nedelja, 3. marca ob 14.30 in 19.30: Aldo de Benedetti: »Dva ducata rdečih vrtnic«.

Cetrtek, 7. marca ob 19.30: Karl Capek: »Mat«. Slavnostna predstava v počastitev praznika žena. - Režija in scena Bojan Čebulj.

Petek, 8. marca ob 19.30: Karl Capek: »Mat«.

Sobota, 9. marca ob 20: Andre Roussin: »Otroci prihajajo«. - Gostovanje v Novi Gorici.

Nedelja, 10. marca ob 18: Andre Roussin: »Otroci prihajajo«. - Gostovanje v Novi Gorici.

KINO

»RADIO«, JESENICE: premiera angleške barvnega filma »Svengalis«. V glavni vlogi Donald Wolfitt, Hildegard Neff in Terence Morgan. Predstavi ob 18 in 20.

»PLAVZA«, ameriški film »Klic divjine«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Clark Gable in Loretta Young.

»ZIROVNICA«, FRANČEVA: barvni film »Graf Monte Christo. II. del. Predstavi ob 16 in 19.30. V glavni vlogi Jean Marais in Lia Amanda. Samo danes!

»DOVJE«, mehiški film »Rdeča Conges«. Predstava ob 20. V glavni vlogi Pedro Armendariz.

IZ NOVEGA MESTA

»KRKA«, NOVO MESTO: francoski barvni film »Lucrezia Borgia«. V glavni vlogi Martine Carol, Pedro Armendariz in Massimo Serato.

VESTI IZ TRBOVELJ

»DELAVSKI DOM«, TRBOVLJE: zaprti!

»SVOBODA - TRBOVLJE II.«: češki film »Kavarna na glavni cesti«.

RADIO LJUBLJANA

Sporod za soboto, 2. marca

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 in 22.55.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni sporod) - vmes od 6.30-6.40 Reklame in obvestila - 7.10 Zabavni zvoki - vmes od 7.30-7.25 Naš jedilnik - 8.05 Issac Albeniz: Španski plesi - 8.40 Pesmi raznih narodov poje Ljubljanski komorni zbor

9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev); Janez Eteno: Pojte z nami - 9.30 Popularne skladbe za violino in klavir - 10.10 Od melodije do melodije - 11.15 Dober dan, otroci! (Dve italijanski pravljici) - 11.30 Slovenske narodne v priredbi Danila Bučarja in Cirila Preglja - 12.00 Opoldanski koncertni sporod - 12.30 Kmečka univerza: Ing. Jože Sparring: Poljedelski odbori večera, danes in jutri - 12.40 Južni ritmi - 13.15 Vlado Dominis: Skozi borbo (venček partizanskih pesmi) - 13.30 Od arije do arije - 14.20 Iz znanosti in tehnike - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 15.40 Novi filmi - 16.00 Glasbene uganke - 17.10 Kaj bo prihodnji teden na sporodu - 17.30 Zabavna in pesna glasba na tekočem traku - 18.00 Okno v svet Nova afriška država Ghana - 18.15 Umetne in narodne pesmi poje zbor »France Prešeren« iz Kranja - 18.30 Jezikovni pogovori - 18.45 Zabavni sporod izvajajo veselilci - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame - 20.00 Veseli večer - 21.00 Za razvedrilo in ples - 22.15 Oddaja za naše izseljence - na valju 327.1 m - 22.15-24.00 UKV program: V plesnem ritmu - 23.00-24.00 Oddaja za tujino - na valju 327.1 m (prenos iz Zagreba).

II. program

12.30 Mali komorni koncert - 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved - 13.10 Za vsakogar nekaj - 14.20 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.35 Mali komorni koncert - 15.00-15.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved - 22.15-24.00 V plesnem ritmu (iz UKV programa).

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

Francoski film

»Očka, mamica, služkinja in jaz«

Tednik: Filmske novosti št. 9. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Robert Lamoreux. Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.

KINO »VIČ«

Jugoslavanski film

ČEVELJČKI na asfaltu

Tednik: Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.

KINO »UNION«: zaprti!

KINO »SLOGA«: ameriški barvni film »Clovek s puško«. Tednik: Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma.

Predprodaja vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 9 dalje.

KINO »SOČA«: ameriški barvni film »Karnaval v Texasu«. Predstave ob 16, 18

in 20. Prodaja vstopnic samo od 14 dalje.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 5 zaprti!

KINO »LITOSTROJ«: ameriški barvni film »Velika noč Casanova«. Predstavi ob 16 in 20. V glavni vlogi Bob Hope in Joan Fontaine. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave.

KINO »TRIGLAV«

Francoski barvni film

LUCREZIA BORGIA

Tednik: V glavni vlogi Martine Carol in Pedro Armendariz. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14.

KINO »ŠIŠKA«

Mehiški film

Trije pustolovci

V glavni vlogi Dagoberto Rodriguez in Joaquin Cordero. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na sporodu samo še danes in jutri.

Po dolgi in hudi bolezni je 28. februarja 1957 umrla

ANTONIJA ZLOBEC

rojena FABJAN

Pogreb bo jutri, dne 2. marca 1957 na Zalah.

Ljubljana, Maribor, Sežana, Trst in Torino, dne 28. februarja 1957.

Zalujoči otroci: Albert, Marjan, Alberta, Avguštin, Anton, Marija in Ciril z družinami, ter sestri Matilda in Hana in ostalo sorodstvo

Trgovsko podjetje »TOBAK«, Smartno ob Paki sporoča, da nas je nenadoma zapustila naša vestna uslužbenka

MARIJA STOJAN

Pogreb bo 2. marca 1957 ob 16. uri v Soštanju. Marljivo tovarišico bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv Trgovskega podjetja »TOBAK« Smartno ob Paki

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je po kratki in mučni bolezni umrl naš dragi ata, stari ata, stric

JANEZ GANTAR

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 3. marca 1957 ob 15.30 iz Janezove mrtiške vežice na pokopališču Zale.

Ljubljana, dne 1. marca 1957.

Zalujoči: hčerki Marija por. Cernivec z možem Francem, Ivanka; vnukinja Nadja in Bojanca ter ostalo sorodstvo.

Upravni odbor

trgovskega podjetja z gradbenim materialom na debelo in drobno

»CEMENT-OPEKA«

LJUBLJANA - SMARTINSKA CESTA 21

razpisuje mesto

SEFA KOMERCIALE

z najmanj triletno prakso, po možnosti v gradbeni stroki

Sprejememo tudi

SAMOSTOJNO KORESPONDENTKO

z znanjem strojepisja 584

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sobota 2. marca ob 16 in 20: R. Nash: »Vremena«. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju

Nedelja, 3. marca ob 16 in 20: Lutowski: »Dežurna služba«. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju.

Mestno gledališče v Celju razpisuje za sezono 1957-58 več mest za poklicne igralce (moške) iz vrst amaterjev - Pogoj: Uspešno igralsko udeleževanje pri amaterskih gledaliških družinah. Izreden talent in svdica pred gledališkim vodstvom. Za avdicijo naj vsak kandidat pripravi poljuben dramski tekst ali recitacijo. Ponudbe pošljite do 15. marca 1957.

KINO

»METROPOL«, CELJE: ruski barvni film »Dvanajsta noč«. Predstavi ob 16 in 20.

»UNION«, ameriški film »Zvez orkestr«. Predstavi ob 16 in 20. V glavni vlogi George Montgomery.

IZ ROGAŠKE SLATINE

ROGAŠKA SLATINA: ameriški film »Rumeno nebo«. V glavni vlogi Gregory Peck in Anne Baxter. Predstava ob 19.

DROBNI OGLASI

SLIKE ZA VSE LEGITIMACIJE vam v dveh urah lepo izdela foto Pauli, Trubarjeva 26. Sprejemamo vsa ostala, fotografska dela tudi izven streljača. Telefon 20-305.

MOTORNO KOLO Matchless, 500 ccm, dobro ohranjeno, prodam po ugodni ceni. Ogled: Kobejce, Prešernova ulica 4.

SIVALNI STROJ »SINGER«, dobro ohranjen prodam. Cena po dogovoru Jontez Ignac Ljubljana, Rožna ulica 13.

Komisija za razpis mesta direktorja za GRADBENO PODJETJE TRŽIČ PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU TRŽIČ

razpisuje

na podlagi čl. 10 zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih LO (Ur. list FLRJ, št. 34-371/55) in čl. 90 uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ, št. 51-484/53)

mesto direktorja

GRADBENEGA PODJETJA TRŽIČ

Pogoj: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj pet let prakse v gradbeni stroki in s pooblastilom za izvajanje gradbenih del.

Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. Nastop službe pa je možen takoj ali isto po dogovoru. Prošnje s kratkim življenjepisom in dokazilnimi listinami naj interesente pošljejo Občinskemu LO Tržič. Komisiji za razpis mesta direktorja gradbenega podjetja do 20. marca 1957. K 37

Na podlagi člena 1 zakona o oddajanju in izvajanju gradbenih del ter člena 3 pravilnika o postopku pri javni pisemni licitaciji za oddajo gradbenih del (Ur. list LRS, št. 17/55)

razpisuje

TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO

javno pismeno licitacijo

za oddajo gradbeno-obrtniških del

GLAVNEGA OBRATOVALNEGA POSLOPJA - TOVARNE ANODNE MASE

Predračunska vrednost razpisanih del znaša 83,426.562 din, od te vsote obrtniška dela 11,101.438 din.

Rok za kompletno izvedbo razpisanih del je 1. november 1957.

Varščino v znesku 0,3 odstotka predračunske vsote je predložiti z garancijskim pismom do pričetka licitacijske obravnave.

Ponudbe, ki morajo biti opremljene v skladu s predpisi pravilnika o postopku pri javni licitaciji (Uradni list LRS, št. 17/55), bomo sprejemali na licitacijski obravnavi v Kidričevem 30. marca 1957 do 10. ure v gradbenem oddelku tovarne.

Razpisani material je ponudnikom na razpolago pri Tovarni glinice in aluminija »BORIS KIDRIČ«, KIDRIČEVO - gradbeni oddelk.

ITALIJANSKI NAČRTI

Italijanska filmska igralka Alida Valli, ki se je po piskavem uspehu v Ameriki vrnila v domovino in se za nekaj časa posvetila samo gledališkemu odru, se spet vrača k filmu. V režiji Michelangela Antonija nastopa v filmu

Sodelovanje z Američani naj bi italijanskemu filmu pomagalo iz zagate

»Krik«, ki ga snemajo v Padski dolini, razen nje pa igrata še Betsy Blair in Steve Cochran.

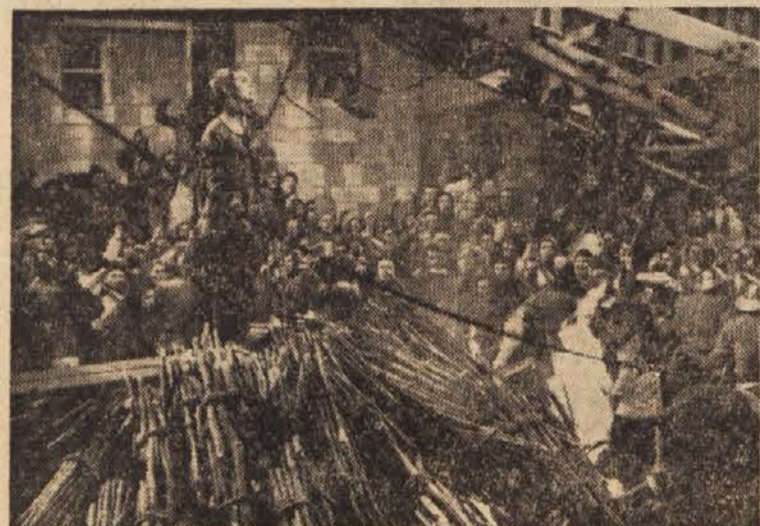
V Rimu bodo posneli po Henryja Hathawayja »Zgodbo o izgubljenih«, ki bodo v njej nastopili John Wayne, Sophia Loren in Rossano Brazzi. Prav tako bo v Rimu napravil Mankiewicz notranje posnetke za film »Molčeči Američan«, ki so zanj pripravili scenarij po romanu Grahama Greena. Menda že marca bodo začeli snemati v Rimu in v nekaterih severnoitalijanskih krajih novo verzijo Hemingwayevega romana »Zbogom orožje« (prvo je prepovedal fašistični režim). Ta film bo režiral John Huston, v glavnih vlogah pa bosta nastopila Jennifer Jones in de Sica.

De Sica se bo letos spet poskusil kot režiser. Že spomladi bo začel snemati po scenariju Cesara Zavattinija in Johna Daytona film »Lutke«, ki bosta v njem nastopili tudi Silvana Mangano in Gina Lollobrigida.

Jean Negulesco, ki je pred kratkim dokončal v Grčiji zunanje posnetke za film »Deček na delfinu« — v njem so nastopili Alan Ladd, Clifton Webb in Sophia Loren — je v rimski Cinecittà posnel še notranje prizore. Negulesco je pred leti napravil s filmom »Trije bakreni noviči« dobro turistično propagando za Rim, zdaj pa pripravlja film o lepotah Napolija in bo skušal za ta svoj namen pridobiti tudi italijanske oblasti.

Pod vodstvom režiserja Kurta Hoffmanna snemajo Nemci za film prirerjeni roman »Izpovedi gizdalina Felixa Krulla«, zadnje delo Thomasa Manna. V glavni vlogi nastopa Horst Buchholz, ki je dobil s tem doslej najbolj zahtevno filmsko nalogo, kot svetovalka pa pomaga pri snemanju pisateljeva hči Erika Mann. Posnetek jo kaže v razgovoru z režiserjem in glavnim igralcem.

Igralka Jean Seberg nastopa v glavni vlogi filma, ki ga v Sheppertonu snemajo po znamenitem Shawovem delu »Sveta Ivana«. Posnetek kaže Jean Seberg na gmadi.

NASLEDNICA MARYLIN MONROE

Odkar je postala Marilyn Monroe nekdanji družbi nezvesta — ustanovila je lastno družbo za proizvodnjo filmov — skušajo producenti pri družbi Fox najti zanjo primerno zameno. Kot prvo naslednico so bučno reklamirali Sheree North, ki se je medtem že uveljavila predvsem kot revijska pesalka, ni pa izpolnila vseh pričakovanj. Sedaj je Jayne Mansfield tista, ki jo obdajajo v Ameriki z bučno reklamo, podobno tisti za Marilyn Monroe. Razlika je le v tem, da je nekoliko viškejša Jayne že mati šestletne hčerke. Njen prvi film, ki v njem igra glavno vlogo: »Dekle ne more za to«. V moški vlogi nastopa komik Tom Ewell, ki se je uveljavil ob strani Marilyn Monroe v filmu »Sedem let skomin«.

IZ ANGLEŠKIH ATELJEJEV

Narava se da tudi »ustvariti«, če je prevoz na kraj dogodka predrag

Podatek, da je v Veliki Britaniji precej manj filmskih ateljev, kot jih je bilo še pred dvema letoma, bo pri marsikom utrdilo prepričanje, da angleška filmska proizvodnja številčno nazaduje. Pa ni tako. Število filmov, ki so jih posneli minula leta, je ostalo isto, glede na trenutno stanje pa lahko pričakujemo v prihodnji sezoni celo zvišanje proizvodnje.

V manjših ateljih, ki jih niso prodali televizijskim družbam, je velika zadržega, medtem ko v ateljih družbe Rank in Pinewood izdelujejo filme kar na tekočem traku. Razen tega nastaja lepo število filmov tudi izven ateljev na deželi ali pa v tujini. Eden novjših zelo uspešnih filmov iz pinewoodskih ateljev »Dosei nebo« — v njem igra Kenneth Moore slovitga pilota brez nog Douglasa Baderja, ki se je proslavil v drugi svetovni vojni — so posneli na različnih letališčih in seveda v zraku, film »Skoki pekel« deloma na Daljnem vzhodu, »Bitko pri River Plati« pa v južnoameriških vodah.

Ze samo ti trije naslovi nam odkrijejo novo značilnost sodobnega angleškega filma: dramatične zgodbe iz druge svetovne vojne so trenutno najbolj priljubljene teme tako producentov kakor občinstva, zato bodo tudi v bližnji bodočnosti posneli še lepo vrsto vojnih filmov. Tako bosta film »Srečanje ob mesečini« režirala Michael Powell in Emeric Pressburger, ki sta ustvarila že film »Bitko pri La Plati«. Zgodba tega novega filma se dogaja med drugo svetovno vojno na Kreti.

Po obeh uspehih s filmoma »Genevieve« in »Doktor v hiši« (zadnjega smo videli tudi pri nas) bo skušala družba Rank ponovno razveseliti publiko z dobrimi komedijami. Podobno kot film »Genevieve«, ki je pridobil avtomobilom iz dobe naših starih očetov nove prijatelje, bo skušal film »Trucaasa Turtle«, ki ga bo režirala Wendy Taye, navdušiti predvsem ljubitelje jadralskega športa. Serijo »doktorskih« filmov bodo nadaljevali s filmom »Doc-

tor et Large«, spet z Dirkom Borgardom v glavni vlogi.

Ce v Angliji snemajo izven filmskih ateljev, ni nujno, da se to dogaja v tujini. »Skrivnostni prostor«, enega najbolj zanimivih angleških filmov v zadnjem času, so posneli v londonskih delavskih četrtih. Seveda so tudi izjeme; tako snema ekipa Ealinga v Avstraliji film »The Shiralee«, dokončali pa ga bodo v ateljih Elstree. V istih ateljih tudi dokončujejo oba na Karibskih otokih posneta filma »Ogerj tam doli« z Rito Hayworth in Robertom Mitchumom ter film »Morska žena« z Richardom Burtonom.

Med večje načrte za letos sodi vsekakor Foxwellova »Manuela« s Trevorjem Howardom in italijansko igralko Elso Martinelli. Režiser David Lean, ki se nam je pred dnevi predstavil v Ljubljani z lepim barvnim filmom »Poletno potepanje«, bo snemal na Ceylonu film »Mostovi čez reko Kwai« z Alecem Guinnessom in Jackom Hawkinsom. Prav tako na Daljnem vzhodu bo snemal svoj prvi angleški film ameriški režiser Joseph Mankiewicz po romanu pisatelja Grahama Greena »Molčeči Američan«.

Nova filmska sezona bo torej zelo bogata, vendar pa je vprašanje, ali bo ta pestrost in številnost končno le spravila angleško kinematografijo iz občutne umetniške krize.

Še o kandidatih za Oscarja

Hollywoodska filmska industrija je imenovala svoje kandidate za letošnjega Oscarja, najvišjo filmsko nagrado v Ameriki. Med igralkami pridejo v poštev Ingrid Bergman za vlogo v »Anastaziji«, Carroll Baker za film »Lutkica«, Katharine Hepburn za vlogo v filmu »Tovarnar dežja«, Nancy Kelly za film »Slabo seme« in Deborah Kerr za vlogo v filmu »Kralj in jaz«.

Med moškimi kandidati za Oscarja je na prvem mestu Yul Brynner za film »Kralj in jaz«, pokojni James Dean za vlogo v filmu »Velikan«, Kirk Douglas za film »Sla po življenju«, Rock Hudson za »Velikana« in Laurence Olivier za »Richarda III«.

Predloženi filmi, ki bodo tekmovali za Oscarja: »V 80 dneh okoli sveta«, »Prijateljsko prepričevanje«, »Velikan«, »Kralj in jaz«, »Deset zapovedi«, »Slabo seme« in »Zapisano v veter«.

Kot stranski igralci so omenjeni Don Murray za vlogo v filmu »Avtobusna postaja«, Anthony Perkins za film »Sla po življenju«, Mickey Roney za vlogo v filmu »Držni in hrabri« ter Robert Stack za film »Zapisano v veter«.

In nazadnje še režiserji: Michael Anderson za režijo filma »V 80 dneh okoli sveta«, William Wyler za film »Prijateljsko prepričevanje«, George Stevens za »Velikana«, Walter Lang za film »Kralj in jaz« ter King Vidor za »Vojno in mir«.

Nekemu nemškemu časopisnemu fotografu se je kamera »kar sama ob sebi« obrnila proti dekletu, ki ga je imel prvi trenutek za italijansko igralko Sophio Loren. Pa je razočaran ugotovil, da je posnel balerino iz švicarskega cirka Knie, ki gostuje v Münchenu. Regina Marion je na prvi pogled res precej podobna znani italijanski igralki.

NIZJI ZASLUŽKI?

Zadnja leta se v zahodnoevropskih filmskih ateljih občutno večajo stroški za izdelavo filmov, zato je na primer nemška organizacija filmske industrije (SPIO) predlagala, naj bi zaslužke filmskih igralcev omejili v toliko, da ti ne bi presegali vsote 200.000 mark za film. Polovico zaslužka bi igralcu izplačali takoj, preostanek pa šele potem, ko bi se denar vrnil v filmske blagajne. Podobno bi bilo z vsemi honorarji, ki presegajo 50.000 mark.

Filmski DROBIŽ

Cinemas, ki prav te dni praznuje četrto obletnico obstoja, je prinesla doslej producentom 44,5 milijona dolarjev dobička. Na svetu je 26 kinematograf, ki lahko predvajajo filme po tem sistemu.

Letošnja podelitev Oscarja, 29. po vrsti, bo 27. marca v hollywoodskem kinematografu Pantagon. Svečanost bo srediha prenašala večina ameriških televizijskih postaj.

Marlon Brando bo nastopil v filmu družbe Warner »Sayonaras«, ki ga bodo v celoti posneli na Japonskem. Scenarij je že napisal James Michener, avtor romana »Mojstvi Toka-Risa«, režiral pa ga bo Joshua Logan (»Picnic«). Vse ženske vloge bodo prevzele japonske igralki.

Britanski list »Manchester Guardian« je nedavno objavil analizo zahodnonemškega filma. Pri tem je med drugim ugotovil, da izdela zahodnonemška filmska industrija spovprečno največ neumnih in nesmiselnih filmov v vsej Evropi.

V Londonu je bila pred dnevi svetovna premiera ameriškega filma »Središče viharja«, ki ga je znani ameriški scenarist in režiser Daniel Taradash posnel na lastno stroške. Film pripoveduje o knjižničarki v ameriškem mestecu, ki ni hotela odstopiti iz svoje knjižnice politično »nezazelenih« knjig, zato so jo oblasti proglasile za komunistko, kar je povsem zavrglo njeno nadaljnjo kariero.

Dvanajst teoloških svetovalcev in študenta teologije prijetne zunanosti za vlogo Jezusa išče ameriška družba Fox za svoj film »Največja zgodba«, kar ste jih kdajkoli slišali. Film bodo posneli po istoimenskem romanu Pultona Oslerja in naj bi po razkožju zasneli celo De Millovi »Deset zapovedi«.

Beograjska »Morava« je kupila šest novih filmov. Prvi je film velikega špankega režiserja Luisa Bunuelja »Temu pravimo zoras« z italijansko igralko Lucio Bose. Drugi je francosko-španski film »Milin ljubeznis« s komikom Mishom Auerjem in špansko igralko Carmen Sevilla. tretji je Hitchcockova barvna kriminalka po sistemu »viza vision« »Težave s Harryjem«, preostali pa so ameriški cinemaskopaki filmi: »Oevajalec« z Johnom Waynom, »Egipčana z Victorjem Maturom in »Prince Valiant« s Tonyjem Curtisom v glavni vlogi.

Nov film ameriške komičarke Judy Holiday, ki nam je ostala v spominu z vlogo v filmu »Čez noč rojena«, je »Zlati Cadillac«. Njen soigralec je tokrat Paul Douglas. Sodeč po tujih kritikah je film zelo zabaven.

Po Bromfieldovem romanu »Zgodnja jesen«, ki je dobil Pulitzerjevo nagrado, bodo posneli istoimenski film. V glavni vlogi bo nastopil Ray Milland.

Martine Carol in Van Johnson snemata v Angliji film »Tigrovo sejanje«. Zanimivo je, da film snemajo v dveh verzijah: obelenci in slečeni. Prva bo za ameriško in angleško, druga pa za francosko tržišče.

Italijanski filmski igralec Rossano Brazzi, ki nastopa v filmu »Poletno potepanje«, je bil lani največji popularna tujec v Hollywoodu. Neki novinar mu je zato nadel zvočni vzdevek »prvi Italijan za Romeom«.

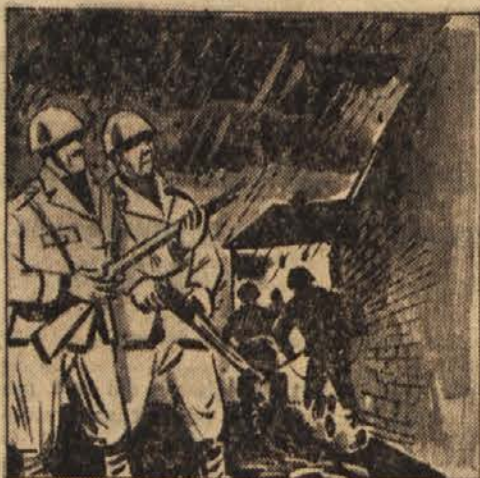
Johnny Ray, eden najbolj popularnih jazz pevcev ameriškega jaza je že od rojstva gluh, kar pa ga prav nič ne moti pri petju. Johnny je celo na najboljšem kot njegov kolegi. kajti vredenje publike mu ne more do živega in se lahko povsem vživl v pesem, ki jo poje. Ray je prvi v Ameriki pel na način, ki spominja na jok. Zato mu tudi pravijo »objokani« pevec.

Ker jim ne uspe pri »poklonem« filmu, se poskušajo kot amaterji gornji trije nadobudni delavci, in sicer dva Švicarja ter angleški snemalec John Fletcher. Prvi uspeh so si že zagotovili: britanski filmski inštitut jim je dal sredstva za osnutek večje detektivske zgodbe. Nalogo hočejo opraviti tako dobro, da se jim bodo odprla vrata v pravi atelje. — Sploh je zajela mladi svet v zahodnih deželah prava mrzlica, saj jih je čedalje več, ki jim pomeni film utelešenje mladih sanj in torej »življenjski cilj«.

NEUKROČENO MESTO

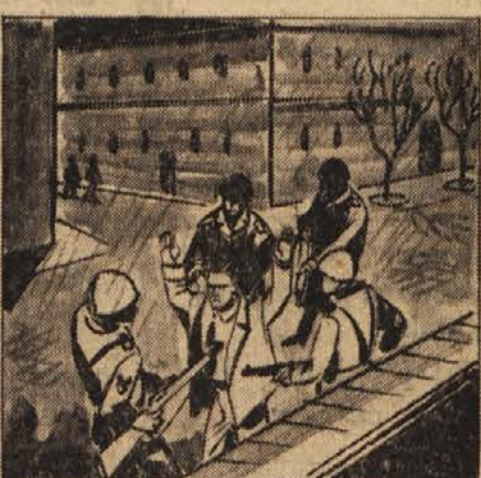
RADO KRAGELJ MILAN MAVER

316 Patrulja, ki je bila opazila Bojana, se je razdelila; polovica se je spustila za Bojanom, druga polovica pa je ostala na cesti pred kasarno, da bi polovila begunce, ki bi sledili prvemu; Italijani so bili prepričani, da Bojan ni bežal sam. Bojan je medtem pretekel vrh. Italijani so mu sedili za petami. Od časa do časa so se za hip ustavili, dvignili puške in streljali za njim.

317 Bojan ni več vedel, kje teče; že davno se ni več ravnal po načrtu. Na slepo je preskakoval ograje in begal po vrhovih. Končno je streljanje za njim potihnilo, zasedovalci so izgubili sled. Skrušil se je v travo. Bil je na koncu moči, do kraja izčrpan. Se vedno je v potokih deževalo. Odtirgal je šop mokre trave in si ovlažil usta; to mu je vrnilo moč, da se je dvignil in bežal dalje.

318 Stražar izpred stražarnice je na gosto streljal za Vasjo, ki je tekel čez kasarniško dvorišče proti zidu. Krogle so žvižgale beguncu okrog ušes, vendar ga nobena ni zadela. Vasja je pretekel dvorišče in se vzpel na zid. Tik ob nogi je v zid udaril izstrellek in odkrušil velik kos opeke. Naglo je skočil Vasja z zidu na cesto; v istem hipu so ga obkolili Italijani, ki so stali okrog zidu.